

TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
PUAN ELLIE SURIATY BINTI OMAR
PELAKON DAN PENGARAH DI MALAYSIA

OLEH:

NUR SYAHIRAH BINTI YUSOFF 2021189613
WAN AZIA MARIA BINTI WAN MAZLAN 2021340931

PROJEKINI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (MAC 2022 – JULAI 2022)

PENGHARGAAN

PENGHARGAAN

Alhamdulillah dan setinggi-tinggi kesyukuran dipanjatkan kehadrat Ilahi kerana dengan izin-NYA kami dapat menyempurnakan tugasan transkrip ini untuk subjek Oral Documentation (IMR604) dengan jayanya. Dengan kesempatan yang ada ini kami amat berbesar hati untuk mengucapkan ribuan terima kasih kepada pensyarah kami iaitu Puan Nurulannisa Binti Abdullah kerana telah meletakkan sepenuh kepercayaan beliau kepada kami untuk melaksanakan tugasan yang diberikan dan sentiasa memberi tunjuk ajar satu persatu kepada kami dalam menyempurnakan tugasan ini dengan sebaik-baiknya.

Selain itu, kami juga berterima kasih kepada tokoh kami iaitu Puan Ellie Suriaty Binti Omar kerana sudi meluangkan masa dan memberi kerjasama yang sangat- sangat baik sepanjang temubual kami bersama beliau, banyak berkongsi pengalaman dan pendapat beliau bagi merealisasikan usaha untuk menyempurnakan tugasan ini dengan jayanya. Malah kami merasa bertuah kerana mendapat tokoh yang amat mudah didekati. Ucapan ini juga ditujukan kepada semua pihak yang telah terlibat dalam menjayakan tugasan ini sama ada secara langsung atau tidak langsung.

Dengan itu, tidak lupa juga ucapan terima kasih kepada rakan seperjuangan yang lain atas sokongan dan pandangan secara langsung ataupun tidak langsung sepanjang proses pembikinan transkrip ini selesai. Segala bantuan yang telah mereka hulurkan amatlah kami hargai kerana tanpa bantuan dan sokongan mereka, semua tugasan ini mungkin tidak dapat dilaksanakan dengan baik.

Sekian, terima kasih

ISI KANDUNGAN

ISI KANDUNGAN

Penghargaan	i
Isi Kandungan	ii
Abstrak	iii
Biodata Tokoh.....	iv
Senarai Abreviasi.....	v
Pengenalan.....	vi
Kajian Literatur.....	viii
Transkrip.....	1
Bahagian 1: Latar Belakang	1
Bahagian 2: Sejarah Pendidikan	4
Bahagian 3: Pengalaman Kerjaya	7
Bahagian 4: Sejarah Lakonan	12
Bahagian 5: Sumbangan.....	19
Bahagian 6: Anugerah.....	20
Bahagian 7: Harapan	23
Rujukan.....	30
Lampiran	
Log Wawancara	32
Diari Kajian	36
Senarai soalan.....	39
Surat Perjanjian	46
Gambar.....	47
Indeks.....	48

ABSTRAK

ABSTRAK

Abstrak: Temubual ini dilakukan bersama seorang pelakon dan pengarah wanita Malaysia iaitu Puan Ellie Suriaty Omar ataupun lebih dikenali sebagai Puan Ellie Suriaty untuk mengetahui tentang pengalaman dan kerjaya beliau dalam bidang lakonan dan pengarahan. Tujuannya adalah untuk mengumpulkan fakta, memori dan pengalaman peribadi tokoh tersebut yang mempunyai nilai yang baik. Temubual ini telah dijalankan atas talian menggunakan platform yang sesuai seperti Google Meet di tempat masing-masing. Tarikh temubual tersebut adalah pada 24 Julai 2022 bermula pada jam 2.15 petang hingga 3.15 petang untuk Sesi 1, dan 31 Julai 2022 pada jam 11.30 pagi hingga 1 tengah hari untuk Sesi 2. Puan Ellie Suriaty ialah seorang pelakon dan pengarah Wanita Malaysia. Terdapat tiga objektif kajian ini iaitu pertama, untuk mengetahui tentang pengalaman dan sumbangan tokoh dalam bidang lakonan di Malaysia sehingga terkenal. Kedua, untuk menghasilkan satu dokumen lisan yang disaksikan oleh mata, pendengaran dan keterangan secara lisan dalam bentuk rakaman ataupun transkrip. Objektif kajian yang terakhir ialah untuk mengenalpasti setiap proses sejarah lisan dengan lebih tepat. Kini, bakat semulajadi Puan Ellie Suriaty terserlah kerana beliau adalah seorang pelakon dan pengarah yang serba boleh. Justeru, nama beliau kini sebaris dengan nama-nama besar tanah air. Seterusnya, pelbagai ujian dan cabaran telah dihadapi oleh Puan Ellie Suriaty semasa menceburji bidang lakonan sehingga terkenal. Dengan itu, pengalaman dan kerjaya beliau dapat dijadikan sebagai inspirasi kepada semua orang.

Kata kunci: Ellie Suriaty Omar, Pelakon Wanita Malaysia, Pengarah Wanita Malaysia, Seni Tanah Air, Sejarah Lisan

BIODATA TOKOH

BIODATA TOKOH

Nama : Ellie Suriaty binti Omar
Umur : 51 tahun
Tarikh lahir : 20 Februari 1971
Tempat lahir : Hospital Universiti Petaling Jaya
No. telefon : 010-5496399
Nama ibu : Noriah binti Mat Akhir
Nama ayah : Omar bin Abdul Hamid
Bilangan adik beradik : 5
Alamat rumah : Bukit Antarabangsa, Ulu Klang, Selangor
Pendidikan : Sekolah Rendah: Sekolah Seri Petaling, Petaling Jaya
Sekolah Menengah: Sekolah Sultan Ibrahim Girl School, Johor Bharu

SENARAI ABREVIASI

SENARAI ABREVIASI

SINGKATAN NAMA	SINGKATAN PENUH
CGI	Computer-Generated Imagery / Imej Janaan Komputer
DCP	Digital Cinema Package / Pakej Pawagam Digital
DM	Direct Message / Mesej Terus
EQ	Emotional Quotient / Kecerdasan Emosi
IC	Identification Card
ICU	Intensive Care Unit
IG	Instagram
LPF	Lembaga Penapis Filem
MAS	Malaysia Airlines System / Sistem Penerbangan Malaysia
MM	Millimeters / Milimeter
NGO	Non-Profit Organization
PG	Parental Guidance / Bimbangan Penjaga
PKP	Perintah Kawalan Pergerakan
ROI	Return of Investment / Pulangan Pelaburan
ROS	Registrar of Society
SIGS	Sultan Ibrahim Girl School
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
STAR	Sekolah Tengku Ampuan Rahimah
SX	ScreenX / SkrinX
TV	Television / Televisyen
UK	United Kingdom

PENGENALAN

PENGENALAN

Sejarah lisan merupakan satu kaedah ataupun satu perkara yang telah terjadi pada masa lalu yang akan dikaji dan direkodkan semula sebagai sumber rujukan kepada para pengkaji pada masa hadapan kerana ia merupakan pengumpulan fakta - fakta dari peristiwa yang dialami oleh seseorang. Pengertian sejarah lisan yang dipetik dari Laman Web Pusat Pengajian Sejarah, Politik dan Strategi, Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM), mengatakan bahawa sejarah lisan adalah satu pengalaman bersejarah yang dihadapi oleh seseorang tokoh yang dipilih dan dirakamkan secara wawancara. Maklumat yang telah diperolehi akan disalin, disemak, dan ditaip sebagai sumber penyelidikan. Oleh yang demikian, penggunaan sejarah lisan adalah sebagai cabang sejarah yang sangat penting memandangkan kekurangan sumber bertulis dan sumber arkeologi dalam pengkajian sesebuah sejarah. Tujuannya adalah untuk mengumpulkan fakta, memori dan pengalaman peribadi tokoh tersebut yang mempunyai nilai yang baik.

Selain itu, antara proses yang perlu dijalankan untuk penghasilan sejarah lisan tentu memainkan peranan yang penting untuk melengkapkan transkrip. Setiap penyelidik harus membuat perancangan yang awal untuk menetapkan tajuk kajian, maklumat awal dan membina soalan-soalan yang akan disoal kepada tokoh tersebut. Setelah itu, penyelidik haruslah mengenalpasti latar belakang dan maklumat-maklumat yang penting tentang tokoh tersebut dan seterusnya mengumpulkan maklumat yang diperolehi melalui temubual dan rakaman yang telah dijalankan bersama beliau. Selepas pengumpulan maklumat, penyelidik perlu menghadapi proses transkrip yang memerlukan penelitian yang agak sukar kerana butir-butir setiap percakapan dalam rakaman harus dipindahkan kepada bentuk tulisan. Dengan itu, penyelidik akan membuat penulisan tentang hasil kajian dan mengurus hasil kajian tersebut dengan baik.

Seterusnya, kajian ini adalah untuk menjalankan satu temubual sejarah lisan tentang tokoh veteran yang dipilih untuk dijadikan satu penulisan dan transkrip berdasarkan maklumat yang diperolehi. Proses pemilihan tokoh dijalankan dengan menentukan tajuk dan skop maklumat yang hendak dijalankan samaada dari segi pelakon, pengarah, penyanyi dan sebagainya yang mempunyai keistimewaan dan pengalaman yang berbeza dalam diri mereka yang perlu dikaji untuk sumber masa hadapan. Pemilihan tokoh adalah dari segi lakonan dan pengarahan yang mempunyai pengalaman yang banyak berkaitan dengan bidang seni itu. Oleh itu, tokoh tersebut adalah yang tepat untuk ditemubual kerana beliau mempunyai maklumat-maklumat yang baik berdasarkan penglibatannya sendiri.

Tokoh yang telah dipilih ialah Puan Ellie Suriaty Omar yang merupakan seorang pelakon dan juga pengarah wanita di Malaysia yang sudah bertahun berkarya dalam bidang

seni. Beliau telah menceburi bidang ini dengan keyakinan dan semangat yang tinggi yang ada pada beliau sehingga dapat mengharumkan seni tanah air di Malaysia. Beliau telah memenangi kategori Pelakon Pembantu Wanita Terbaik di Festival Filem Malaysia ke-16 yang dianjurkan oleh Perbadanan Kemajuan Filem Nasional (FINAS), iaitu beliau memenangi anugerah tersebut melalui satu filem yang bertajuk Soalnya Siapa? Selain itu, pada tahun 2016, Puan Ellie Suriaty juga telah dilantik sebagai tenaga pengajar Akademi Fantasia 2016 dan menjadi Guru Seni Persembahan. Kini, bakat semulajadi Puan Ellie Suriaty terserlah kerana beliau adalah seorang pelakon dan pengarah yang serba boleh. Nama beliau juga kini sebaris dengan nama-nama besar tanah air di Malaysia.

KAJIAN LITERATUR

KAJIAN LITERATUR

Salah satu masalah dalam pengembangan kebudayaan atau kesenian di Malaysia ialah kesukaran mendapatkan maklumat tentang badan-badan penggiat kebudayaan atau kesenian (Roosfa Hashim, 2010). Maka, tujuan tinjauan literatur diadakan adalah untuk menerangkan dengan lebih mendalam tentang kajian yang dilakukan oleh penyelidik tentang penulisan yang membawa kepada perbincangan secara ringkas mengenai hasil penyelidikan terutamanya mengenai artis veteran.

Seniwati merujuk kepada seseorang yang kreatif, atau inovatif, atau mahir dalam sesuatu bidang seni atau lebih dikenali sebagai artis (Kamus Melayu Educalingo, 2020). Sebagai contohnya, pelakon, penari, penyanyi, pemuzik dan pelukis. Ahli sejarah seni dan pengkritik seni mendefinisikan artis sebagai orang yang mencipta seni dalam sempadan yang diiktiraf. Pada tahun 1980-an, istilah artis digunakan untuk menggantikan istilah seniman dan seniwati kerana mengikut peredaran zaman. Justeru, perkataan artis juga telah diambil daripada bahasa Inggeris yang bermaksud seniman. Manakala, veteran pula bermaksud orang yang banyak pengalamannya dalam sesuatu perkara (Kamus Dewan Edisi Keempat). Ini bermakna seseorang yang mempunyai banyak pengalaman sama ada dalam bidang tarian, lakonan, nyanyian atau muzik. Namun, terdapat juga segelintir yang mempunyai bakat semulajadi atau pekerjaan yang dijalankan secara profesional.

Menurut Ramlah Ram (2018), gelaran veteran, otai atau legenda sesuai digelar apabila seseorang artis itu sudah bersara dari bidang diceburinya kerana nama mereka akan sentiasa diingati buat selama-lamanya. Justeru, menerusi artikel Gempak (2020), masyarakat beruntung memiliki seleksi pelakon otai yang masih aktif dalam bidang seni biarpun meniti usia emas. Ini kerana, keberadaan mereka menjadi kompas buat artis baru untuk mencorakkan perjalanan karier seni mereka.

Seterusnya, lakonan bermaksud cara berlakon atau cara melakonkan sesuatu peranan dalam drama seperti sandiwara yang memuaskan (Kamus Dewan Edisi Kedua, 2017). Lakonan ialah salah satu aktiviti manusia yang bertujuan untuk mengembirakan hati dengan cara meniru watak yang berlainan dengan dirinya yang sebenar. Ini merupakan sesuatu lakonan yang menggabungkan beberapa elemen seperti suara, emosi, pergerakan, imaginasi dan kreatif. Oleh itu, keperibadian dan minat seorang seniman visual dalam menghasilkan seni adalah elemen penting dalam memastikan kepuasan mereka ketika berkarya. Hal ini secara tidak langsung akan membantu meningkatkan motivasi dan produktiviti mereka. (Syed Alwi Syed Abu Bakar, 2021)

Di samping itu, pengarahan juga terlibat dalam industri seni yang membawa maksud orang yang berkerja sebagai pengarah dalam mengarah filem, drama atau sebagainya

(Kamus Dewan dan Pustaka, 2017). Pengarah filem berperanan untuk memberi arahan kepada pemeran dan kru dan mencipta visi keseluruhan di mana sebuah filem akhirnya menjadi kenyataan atau diperhatikan. Maka, tugas pengarah filem adalah untuk memikirkan cara untuk menterjemahkan lakon layar menjadi filem yang terbentuk sepenuhnya, dan kemudian merealisasikan visi ini. Dalam erti lain, pengarah juga harus mampu berkomunikasi secara visual dan menterjemahkan skrip ke dalam filem menerusi penggunaan sudut yang baik (Abdul Razak Haja Mohaideen, 2018) kerana mereka berperanan untuk memotret dan memberi maklum balas yang tepat kepada pelakon dan kru. Oleh itu, pengarah perlu memastikan bahawa semua individu yang terlibat dalam produksi filem berusaha menuju visi yang sama untuk filem yang disiapkan.

Menurut Abdul Razak Haja Mohaideen, 2018, adalah disarankan agar penerbit dan pengarah untuk memperbanyakkan bahan bacaan bagi mendapatkan idea baru untuk menghasilkan sebuah skrip yang lebih berunsur realisme dan berkualiti. Selain membaca, penontonan filem-filem luar dari pelbagai negara juga digalakkan bagi menghasilkan satu skrip yang baru dan berbeza. Oleh itu, terdapat banyak jalan untuk menjadi pengarah filem seperti menghadiri sekolah perfileman berkolaborasi pada lakon layar dengan rakan penulisan lama.

Selain itu, menurut Abdul Razak Mohaideen, 2016, industri filem adalah suatu industri yang dipenuhi dengan pelbagai ideologi dan dihasilkan oleh pengarah yang mempunyai pelbagai pandangan. Beliau menyatakan bahawa ada sesetengah pihak beranggapan tentang industri filem hanya sebagai sebuah alat atau institusi hiburan semata-mata dan hanya menyajikan apa yang diinginkan oleh penonton adalah tidak benar. Namun menerusi Kamus Dewan dan Pustaka, 2017, filem bermaksud dokumentari filem yg memaparkan kisah sebenar tentang sesuatu perkara atau peristiwa dengan menggambarkan atau membuat cerita dalam bentuk filem. Industri filem adalah industri yang sukar untuk diusahakan dari sudut pembangunan modal insan. Ini kerana, ia hendaklah diuruskan oleh mereka yang berpengetahuan luas dalam ilmu teknologi terkini, sosial dan ekonomi supaya dapat membentuk modal insan pada masa akan datang. Oleh itu, melalui usaha yang kerap di dalam membangunkan industri filem tempatan, kita seharusnya sedar dan peka terhadap filem yang bukan hanya berlandaskan hiburan semata-mata, namun dianggap sebuah bidang profesional yang memfokuskan modal insan. (Abdul Razak Mohaideen, 2016)

TRANSKRIP

TRANSKRIP

Pengenalan:

Assalamualaikum Warahmatullahi wabarakatuh dan Salam Sejahtera. Berikut adalah merupakan temubual sejarah lisan mengenai latar belakang dan pengalaman hidup seorang pelakon terkenal dalam bidang lakonan. Bersama-sama kami ialah Puan Ellie Suriaty Omar yang merupakan seorang pelakon dan pengarah wanita Malaysia sehingga sekarang. Rakaman ini dijalankan pada tarikh 24 Julai 2022 bersamaan hari Ahad bermula pada pukul 2.00 petang sehingga 4.00 petang dan akan dijalankan secara atas talian menggunakan platform Google Meet di tempat masing-masing. Temubual ini dikendalikan oleh Nur Syahirah Yusoff dan Wan Azia Maria Wan Mazlan. Dengan segala hormatnya tembual ini dimulakan.

Petunjuk:

ESO: Ellie Suriaty Omar
WAM: Wan Azia Maria
NS: Nur Syahirah

BAHAGIAN 1: LATAR BELAKANG TOKOH

NS : Jadi kita ke topik yang pertama iaitu tentang latar belakang, jadi apakah nama penuh Puan?

ESO : Baik, terima kasih kerana kesudian pihak kalian untuk menemu ramah saya berkenaan dengan latar belakang saya serta pembabitan saya selama dua puluh tiga tahun di dalam bidang industri kreatif. Nama penuh saya adalah Ellie Suriaty binti Omar dan saya menggunakan nama saya dalam IC [Identification Card] untuk bergerak sebagai anak seni dalam industri kreatif, saya tidak ada nama samaran. So, nama saya adalah Ellie Suriaty binti Omar.

NS : Dimanakah Puan dilahirkan?

ESO : Saya dilahirkan di Hospital Universiti Petaling Jaya pada tahun 1971 bertarikh 20 Februari 1971.

NS : Oh, dimanakah pula--

ESO : So, usia saya sekarang adalah lima puluh satu tahun

NS : **Dimanakah pula Puan dibesarkan?**
ESO : Saya dibesarkan di Petaling Jaya. Saya bersekolah rendah di Sekolah Seri Petaling, Sekolah Rendah Seri Petaling, Petaling Jaya. Kemudian pada tingkatan 1, saya masuk sekolah Tengku Ampuan Rahimah, Klang, STAR, Klang. Tingkatan 2 ke tingkatan 5 saya masuk ke Sekolah Sultan Ibrahim Girl School, Johor Bharu, SIGS. Masa zaman sekolah saya aktif dalam penglibatan teater, school band [pancaragam sekolah] saya main muzik trombon, alat muzik trombone untuk school band [pancaragam sekolah] SIGS, saya main Golden Trombone. Lepas daripada sekolah, tamat persekolahan saya terus masuk bekerja dengan Malaysia Airlines System, MAS, bahagian Reservation dan Ticketing [tempahan dan tiket] selama setahun. Selepas itu, saya terbang sebagai peramugari Malaysia Airlines System selama 7 tahun.

WAM : Oh, lama --
ESO : Kemudian, apa dia?

WAM : **Lamanya, lamanya jadi peramugari**
ESO : Lama, lama ya. Itu saya rasa tahun 1990 – 1997. Kemudian saya pergi ke ujibakat-ujibakat yang ada tertera di surat khabar-surat khabar you know [awak tahu] Ujibakat untuk pengacara, pelakon dan ujibakat untuk teater dan dari situ lah saya bermula.

NS : **Dimanakah Puan tinggal sekarang?**
ESO : Oh, sekarang saya tinggal di Bukit Antarabangsa. Bukit Antarabangsa, Ulu Klang.

NS : **Siapakah nama ibu dan ayah Puan?**
ESO : Ayah saya bernama Omar bin Abdul Hamid. Ibu saya Noriah binti Mat Akhir. N-O-R-I-A-H binti Mat A-K-H-I-R

NS : **Berapakah bilangan adik-beradik Puan? dan Puan anak yang ke berapa?**
ESO : Adik beradik saya lima orang. Saya anak yang keempat. Second last [kedua terakhir] saya sebab adik beradik saya tiga lelaki dua orang perempuan.

NS : **Mereka ada terlibat dalam bidang seni juga ke Puan? Adik beradik Puan?**
ESO : Macam mana Syahirah?

- NS : Adik beradik Puan tu [itu] ada terlibat dalam bidang seni juga ke?**
- ESO : Takde [Tiada] (sambil menggeleng). Saya sorang je [seorang sahaja]. Selalu dalam family [keluarga] ada, ada satu--, saya sorang [seorang] lah. Takde [tiada], orang kata daripada mak bapak [ibubapa] kita ke [atau], adik beradik kita ke kan dalam bidang ni, takde [tiada].
- NS : Berapakah anak Puan?**
- ESO : Kalau ikut bilangan yang benar empat, tapi dua orang meninggal yang hidup dua. Sepasang- sepasang, sepasang hidup, sepasang meninggal. Anak saya yang ada adalah Azrell Omar Iskandar A-Z-R-E-L-L Omar Iskandar. Em, 17 tahun, 17 setengah lah, dia dah habis SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] tapi dia masih 17 because [sebab] dia December baby [bulan Disember sayang]. And then (Dan kemudian), anak saya yang perempuan adalah Nur Azreen, N-U-R A-Z-R-E-E-N Omar Iskandar berumur 13 tahun. Dia 13 tahun.
- NS : Apakah petua Puan dalam mendidik anak-anak sehingga berjaya dalam hidup mereka?**
- ESO : Ya, macam mana dik? Macam mana?
- NS : Apakah petua Puan dalam mendidik anak-anak sehingga berjaya dalam hidup mereka?**
- ESO : Satu perkara adalah tentang kejujuran, tentang moral hidup sebagai hamba Allah. Hidup tu [itu] kena ada ketelusan, kejujuran, kena ada keikhlasan. Itu amat penting, itu adalah values [nilai] yang saya titikberatkan. Hidup harus kena ada keberanian untuk berkata benar walaupun sakit, walaupun pahit kita harus berdepan, berdepan dengan apa yang kita tuturkan itu harus ada fakta, harus ada keberanian untuk menyatakan. Dan tentu sekali based [tapak] kita paling utama adalah agamalah, agama itu perlu, agama itu penting sebab ia tiang kita lah, macam tiang seri. Kalau kita takde [tiada] pegang pada agama ia seolah kita takde [tiada] pendirian ataupun terumbang ambing. So [jadi], religion is very important [agama adalah penting].

TAMAT BAHAGIAN 1

BAHAGIAN 2: SEJARAH PENDIDIKAN

NS : Ya, betul Puan. Seterusnya, tentang sejarah Pendidikan. Apakah hobi Puan pada masa lapang?

ESO : Saya cuba untuk ada masa lapang tapi masa lapang tu susah nak dapat sebab saya terlalu sibuk setiap masa. Saya always busy [selalu sibuk] macam sekarang ni in between [tengah] masa kan--, em, hobi saya adalah untuk mendapatkan sebanyak masa yang boleh dengan anak-anak, dengan keluarga. Sekarang hanya saya dan anak-anaklah, kalau sebelum ini sebuah keluarga. So [jadi], time [masa] untuk family [keluarga] itu sangat pentinglah, masa untuk saya dan anak-anak sangat penting kerana the rest of the time [masa yang lain] memang occupied [terlibat] dengan kerja. Dan saya alhamdulillah dengan izin Allah, mempunyai tiga medium iaitu filem, tv [televisyen] dan pentas teater. Jadi tiga skill [bakat] ini adalah tiga skill [bakat] dalam medium yang berbeza. Ya, jadi masa tu [itu] bila kita sibuk, kita tersangat sibuk dan sekarang ni saya tengah dalam satu penggambaran filem bertajuk 'Saadiah', ini adalah filem kedua saya selepas filem Penanggal. Kami baru habis first block [blok pertama] dan kita akan teruskan untuk blok yang kedua tetapi kita ada grace period of time [tempoh tangguh masa] tengah-tengah sebab kita ada persiapan-persiapan yang kita perlu laksanakan sebelum penggambarannya pada bulan sembilan [September].

NS : Oh--

ESO : Ya, and then [dan kemudian] saya sedang dalam persiapan untuk sebuah Program Realiti TV [televisyen] untuk TV3 iaitu 'Team for Action' dan ia akan berlangsung di bulan Ogos, awal bulan Ogos. So, I think [Jadi, saya rasa] saya sedang membuat persiapan lah kan dimana 'Team for Action' ni adalah sebuah realiti tv [televisyen] mencari bintang aksi untuk pelapis pada masa akan datang. So [Jadi], kalau nak cakap pasal free time [masa lapang], hobi, takde [tiada]. Saya nak sangat pergi scuba diving [selam skuba], saya nak sangat ambil diving class [kelas renang] dan berapa kali dah saya try [cuba] nak buat diving class [kelas renang] tu [itu], saya terpaksa cancel all the time [batalkan sepanjang masa] sebab masa saya tu [itu] terlalu tak cukup (ketawa).

NS : Bagaimana pula dengan cita-cita Puan semasa di sekolah dulu?

ESO : Cita-cita semasa kat [di] sekolah?

- NS** : Ya, ya Puan.
- ESO** : Masa kat [semasa di] sekolah jadi lawyer [peguam]. Masa kat [semasa di] sekolah nak jadi lawyer tapi... pementasan teater kan. Dan masa saya kecil-kecil [kanak-kanak], saya suka pergi tengok wayang dekat rumah saya tu ada satu panggung wayang, panggung wayang Kwong Wah nama dia K-W-O-N-G W-A-H. So [jadi], habis sekolah saya mesti singgah tengok wayang walaupun pakai... saya dapat masuk free [percuma] (ketawa). Jadi, saya amaze [teruja] dengan layar lebar, saya amaze [teruja] dengan cinema [panggung wayang] skop. Ya, sebab saya rasa macam magic [silap mata], bila saya tengok orang atas layar tu.
- NS** : Ya, Puan (tersenyum)
- ESO** : Dan saya rasa... macam mana nak masuk dalam ni. So, I guess actually [Jadi, saya rasa sebenarnya] apa yang kita cita-citakan masa zaman kanak-kanak adalah cita-cita yang solid [padu] bila dekat sekolah kalau cikgu cakap "awak nak jadi apa?" Oh, nak jadi peguam, nak jadi polis, nak jadi cikgu apabila pekerjaan-pekerjaan yang kita nampak depan mata itu semua pekerjaan mulia, baik, pekerjaan yang baik tetapi sebenarnya cita-cita kita telah terbentuk atas apa yang kita kata-katakan. Itu mungkin yang dimaksudkan dengan Qada' dan Qadar kerana kita telah mengeluarkan kata-kata, mestilah nak tiru dalam tu, macam mana nak masuk dalam tu. Dan perasaan amaze [teruja] bila kita melihat karya atas layar lebar. Itu benar-benar memaut hati saya dan saya masa tu [itu] kanak-kanak, tetapi of course [memang benar] pada waktu itu, saya tak tahu itu kena masuk industri kreatif, saya tak tahu anything about [semua tentang] industri kreatif. Tetapi perasaan itu dah membuaik-buak untuk pergi ke situ dan ini yang maksud saya Qada' dan Qadar itu. Dia keluar daripada mulut kita sendiri kerana ia telah dituliskan untuk kita untuk... Tapi masa kita kanak-kanak, kita tidak sedar akan waktu, akan bila ketetapan masa sedangkan ia dah berlangsung dalam hidup kita. Itu maksudnya.
- NS** : Okay Puan. Seterusnya seperti yang Puan bagitahu [beritahu] tadi, Puan pernah menyertai pertandingan trombon.
- ESO** : Oh, saya tak pernah menyertai pertandingan trombon tetapi saya main alat muzik trombone semasa saya dalam band [pancaragam] sekolah SIGS [Sultan Ibrahim Girl School].

NS : Adakah dengan menyertai permainan ini akan mengganggu pembelajaran Puan ketika sedang belajar?

ESO : Okay, di SIGS [Sultan Ibrahim Girl School], kita ada satu kelas, kelas itu khusus untuk orang-orang aktivitinya adalah untuk sekolah seperti atlet, seperti band girls [gadis pancaragam]. Saya adalah band girls [gadis pancaragam] di sekolah SIGS [Sultan Ibrahim Girl School]. Sekolah SIGS [Sultan Ibrahim Girl School] sangat terkenal dengan pancaragam sekolah seperti band girl [gadis pancaragam], seperti atlet. Jadi, rata-rata kita semua akan duduk dalam satu classroom [kelas] dimana semua student [pelajar] nya yang terlibat dalam aktiviti kokurikulum khusus untuk sekolah. Maksudnya mewakili sekolah, mewakili daerah, mewakili macam-macam. So [jadi], ia memang sebuah kelas yang dibuat khusus untuk itu. Jadi, dari segi teknik masa pembelajaran, kebanyakan masa kelas itu memang kosong sebab masing-masing akan pergi untuk aktiviti macam kalau kita ada persembahan nak buat 31st August, kita ada fill work [mengisi kerja], bila fill work [mengisi kerja] kita perlu banyak latihan. Jadi, katakanlah dalam 20 orang, 20 orang tak akan ada dalam kelas tetapi masa kita belajar akan digantikan pada waktu lain supaya kita tak ada miss anything about the classes [terlepas apa-apa tentang kelas].

NS : Jadi, apakah pencapaian terbaik yang pernah Puan perolehi semasa di peringkat sekolah?

ESO : (Ketawa). Pencapaian saya memang sepanjang masa dalam pancaragam sekolah SIGS. Itu pencapaian and then [kemudian] sedikit keluar daripada pancaragam sekolah ini ialah bila saya juga terlibat dalam school [sekolah] teater, ada pementasan sekolah dan sedikit lagi terkeluar bila saya masuk kuiz mewakili sekolah peringkat daerah, kuiz Sejarah. Itu sedikit terkeluar. So [Jadi], itu antara pencapaian-pencapaiannya lah.

NS : Bagaimanapula dengan pengalaman manis yang Puan tidak dapat lupakan semasa di sekolah?

ESO : Terlalu banyak. Saya duduk asrama, dia ada dua asrama. Satu asrama junior and then bila kita dah masuk certain [tertentu] tingkatan kita pindah ke asrama yang senior. So [Jadi], pengalaman saya sangat menarik sepanjang tempoh perrsekolahan termasuklah semasa saya duduk di asrama. Jadi macam mana kita akrab dengan kawan-kawan, macam mana kita belajar tentang hidup

bermasyarakat, living in society [hidup dalam masyarakat]. So, saya belajar di peringkat awal hidup saya untuk menjaga rakan sekeliling. I think that though me about leadership and then leadership [Saya fikir itu mengajar saya tentang kepimpinan dan kemudian kepimpinan] ini banyak peranannya dalam pekerjaan saya sekarang terutama bila saya mengarah filem atau tv [televisyen] drama atau pementasan because [sebab] seorang pengarah adalah nakhoda kapal untuk keseluruhan anak buahnya. So, yes, I learn about leadership [Jadi, ya, saya belajar tentang kepimpinan] dari zaman saya sekolah. So [Jadi], pada saya itu kenangan manis because [sebab] dia mengajar saya untuk tough [kuat], dia mengajar saya untuk membuat keputusan, dia mengajar saya tentang empathy [empati] terhadap rakan-rakan saya sekeliling, dia mengajar saya untuk bersikap tidak mementingkan diri sendiri dan mengutamakan rakan pasukan. So [Jadi], itu adalah essence [intipati] dalam leadership [kepimpinan] yang saya pelajari sepanjang hidup saya adalah ketika saya di sekolah.

- NS : **Baiklah Puan. Boleh dijadikan sebagai teladan.**
ESO Terima Kasih (senyum)

TAMAT BAHAGIAN 2

BAHAGIAN 3: PENGALAMAN KERJAYA

- WAM : **Seterusnya, tadi [sebentar tadi] Puan ada cakap [bagitahu] Puan jadi [bekerja sebagai] Pramugari. Apakah dorongan dari orang sekeliling yang diberikan kepada Puan untuk memilih pekerjaan tersebut?**
ESO : Ok, takda [tiada]. Dia [sebab] kerana saya ada seorang sahabat masa di sekolah asrama, dan dia lepas SPM, dia kena duduk [tinggal] dengan ibu dia yang dah [sudah] bercerai dengan bapa dia. Jadi dia kena [harus] pergi Chicago, kena [harus] duduk [tinggal] di Chicago, Amerika Syarikat. Dia saya punya bestfriend [kawan baik], dan kita ada cita-cita untuk menghadapi hidup yang akan datang lepas SPM. You know this is my bestfriend, jadi kita ada macam-macam perancangan, sekali tiba-tiba dia kena [harus] pergi duduk Amerika, dan saya rasa, macam mana kita punya dream [impian]. So [Jadi], the only way [hanya satu cara] untuk saya travel [melancong] dan dapat berjumpa dia adalah dengan menjadi seorang pramugari. Itu sebab dia. Jadi, saya pergi ke interview [ujian] tu

[itu], temuga untuk jadi pramugari. Sikap saya adalah, terhadap ibu bapa saya, selagi saya tidak dapat pekerjaan itu, saya takkan [tidak akan] buka mulut, sampai saya dah [sudah] dapat baru saya bagitahu. Ya. Jadi, saya pergi temuduga, dia [temuduga] ada tiga tapisan, temuduga pertama, temuduga kedua, temuduga ketiga. Cara temuga yang pertama tu [itu] masuk sepuluh orang. So [Jadi], daripada sepuluh orang tu [itu] dia [penemuduga] akan pilih macam mana [bagaimana] cara kita [orang yang ditemuduga] bawa diri, bagaimana kita [orang yang ditemuduga] menjawab persoalan-persoalan yang diajukan oleh penemuduga yang rata-ratanya adalah bekas pramugari atau pramugara ataupun mereka yang dah [sudah] berpangkat dalam industri penerbangan. Jadi, of course [sudah tentu], kita [orang yang ditemuduga] akan diukur dengan ketinggian, keterampilan dan sebagainya. Saya melepassi peringkat pertama, kedua, ketiga dan seterusnya final interview [ujian terakhir] dan saya dapat. Pada ketika itu, bila kita masuk training [latihan] selama tiga bulan, waktu tu [itu] tidak ada contract crew [kru kontrak], kita terus jadi permanent [pekerja kekal], selepas tiga bulan, kemudian baru MAS serap [ambil] kontrak selama tiga tahun dan sebagainya. Jadi waktu itu saya masih memegang nombor pekerja yang tetap dengan Malaysia Airlines System. That is a big difference [itu adalah perbezaan yang sangat besar], dan pengalaman bekerja dengan MAS sangat baik, dan banyak, saya berpeluang untuk menjelajah ke seluruh tempat yang ada dalam destinasi penerbangan Malaysia Airlines System kecuali Israel je [sahaja] kita [penumpang dan semua pekerja] tak [tidak] boleh masuk sebab dalam passport kita [penumpang dan semua pekerja] tidak boleh masuk Israel because [sebab] kita [penumpang dan semua pekerja] tidak sokong penubuhan negara Israel tu [itu]. Orang kata jauh perjalanan luas pengalaman itu saya setuju, sebab kita tengok the diversity of other country [kepelbagaian negara lain], other people's culture [budaya orang lain], berbeza dengan kita. Then, then kita tengok diorang [mereka] punya wave of living [gelombang kehidupan], and then we have been to the country [dan bila kita pernah pergi ke negara tersebut] and live there for [dan tinggal disana selama] paling sekejap pun dalam dua minggu. Tetapi pada saya, kalau kita betul-betul nak [mahu] mengenali sesebuah negara tu [itu] you have to live at least a couple of years [awak harus tinggal sekurang-kurangnya beberapa tahun]. Tetapi sebagai traveler [pengembara], also [juga] orang kata little ambassador [duta kecil] daripada Malaysia, sebagai pramugari ni [ini], kita [pramugari] masih boleh

mengenali bagaimana perubahan, perbezaan gaya hidup antara Malaysia dengan negara-negara lain.

WAM : Faham. Bagaimana pula dengan penerimaan keluarga Puan tentang kerjaya tersebut?

ESO : Ibu bapa saya waktu itu sangat terkejut sebab saya seorang yang suka buat dulu baru bagitahu (Ketawa). Saya suka buat sesuatu yang nampak hasil baru announce [bagitahu]. So [Jadi], diorang [mereka] sangat terkejut, dan bila saya tunjuk surat MAS, tunjuk gambar-gambar training [Latihan] dan sebagainya, ibu bapa saya sokong. Sama [begitu juga] saya ambil keputusan untuk tinggalkan dunia penerbangan, untuk masuk ke industri kreatif, saya pergi audition [ujibakat], saya jadi pengacara untuk video M, menjadi pelakon untuk beberapa drama dan saya ambil cuti sebab dalam penerbangan, satu tahun kita ada tiga puluh lima hari cuti, so [jadi] bila saya dah [sudah] tujuh tahun, ada berapa banyak ratus hari cuti. Jadi, saya masih dalam cuti tapi berbayar. So [Jadi], parents saya tidak tahu saya pergi audition [ujibakat] dan sebagainya. Bila saya dah [sudah] dapat, dan saya bagitahu saya dah [sudah] dapat satu pekerjaan baharu dan saya berhenti MAS. Itu yang membuatkan diorang [mereka] marah [Ketawa]. Sebab ibu bapa saya nak [mahu] pastikan saya tidak buat langkah dan keputusan yang salah dalam menentukan kerjaya masa depan kerana pada ibu bapa saya, saya dah [sudah] terjamin dalam pekerjaan. Tetapi saya mempunyai pandangan yang berbeza tentang hidup. Saya rasa kalau saya tambah tahun, ia akan hanya menambah tahun, of course [sudah tentu] setiap penerbangan itu memberikan pengalaman yang berbeza. Tetapi saya dah [sudah] merasanya [bekerja] selama tujuh tahun, kalau saya tambah tahun ia akan jadi sepuluh hingga lima belas tahun sedangkan saya perlukan lima belas tahun itu untuk bina kerjaya baru. Jadi, saya seorang yang suka buat keputusan dahulu dan saya nampak result [hasil], saya akan cakap. Then [Kemudian], ibu bapa saya ketika itu sangat upset [kecewa] dengan keputusan saya kerana saya tidak berbincang, cuma mak [ibu] saya cakap, genggam bara api biar sampai jadi abu, baru puas hati. Dia [ibu] kata, kalau takut dilambung ombak, jangan berumrah di tepi pantai. Saya akan proof [buktikan] diri saya yang masa depan itu tidak disia-siakan dan selalu buat terbaik dengan izin Allah, selalu berdoa sebab kita hamba sahaja. My biggest challenge is myself, not other people [Cabar terbesar saya adalah saya sendir, bukan orang lain]. Saya juga mahukan yang terbaik untuk hamba Allah yang lain,dan untuk masa depan orang lain. Saya seorang yang celebrate

[meraikan] orang-orang yang lain samada dalam seni kreatif mahupun tidak. Selalu kena cuba buat terbaik dan berfikiran luar dari kotak, jangan takut-takut untuk experience [mengamalkan] perkara yang baik dan dapatkan level of confidence [tahap keyakinan] dengan doa pada Allah SWT. Banyak perkara dalam hidup yang memerlukan keputusan-keputusan besar untuk kita laksanakan. Dalam kehidupan saya, samada secara personal [peribadi] mahupun keputusan untuk sesuatu pekerjaan dalam industri kreatif yang memerlukan keputusan-keputusan besar. Keputusan ini tidak dapat kita capai sebaik-baiknya kalau tanpa doa pada Allah SWT sebab dengan doa, kita rasa lapang pemikiran dan untuk membuat satu-satu keputusan walaupun risiko tinggi.

WAM : Faham. Apakah pengalaman pahit Puan semasa bekerja Pramugari tu [itu]?

ESO : Semuanya baik dik [adik] (Ketawa).

WAM : Baik. Takda [tiada] yang pahit?

ESO : Takda [Tiada]. Masa tu [itu] kita [pramugari] takda [tidak] fikir kapal terbang nak [mahu] terhempas, kita [pramugari] tidak ada fikir yang bukan-bukan. Mungkin sebab kita [pramugari] muda waktu tu [itu], dan kita [pramugari] tidak fikir benda-benda negative [tidak baik]. So far [Sehingga ini], takda [tiada] pengalaman yang tidak baik, bila kita seorang pramugari [Batuk], first thing [perkara yang pertama] kita [pramugari] ada atas pesawat itu atas ciri keselamatan. Secondary [Kedua], service [perkhidmatan], kerana penumpang membayar tiket yang mahal dan bila perjalanan itu jauh more than one hour [lebih daripada satu jam], and [dan] kita [penerbangan] ada hidangan meal [makanan] dan sebagainya, itu adalah dalam kita [pramugari] punya job scope [skop pekerjaan]. Pertama sekali because of safety of the passengers [kerana keselamatan penumpang-penumpang], kerana itu kita [pramugari] ada disitu. Kita kena attend [menghadiri] kelas safety [keselamatan] setiap tahun untuk renew licence [memperbaharui lesen] sebagai pramugari untuk handle the passengers [mengendalikan penumpang-penumpang itu], safety equipments [kelengkapan keselamatan] dalam pesawat dan kalau berlaku apa-apa dalam sembilan puluh second [saat], semua orang [penumpang] kena evacuate the aircraft [mengosongkan pesawat] samada waktu jatuh dalam air laut ataupun on the ground [atas tanah]. Then [Kemudian], you [pramugari] tak [tidak] boleh evacuate [kosongkan] dulu, you [pramugari] kena letak passengers [penumpang] ke depan and you are the last because

[pramugari adalah yang terakhir kerana] kita [pramugari] sign life [tandatangani hidup] kita [pramugari] dengan MAS waktu itu (Batu). Jadi, saya tidak ada pengalaman yang pahit setakat [selama] tujuh tahun itu, selain daripada kita dapat travel [menjelajah] ke banyak negara, and of course [semestinya] sepanjang penerbangan ada cuaca yang sangat buruk sampai kita [semua] melambung dalam kapal terbang, tapi [tetapi] waktu itu tak [tidak] takut dan tak [tidak] rasa nak [mahu] mati, aircraft [kapal terbang] terjunam atau terbakar [Ketawa]. Alhamdulillah.

WAM : Ok. Apakah anugerah yang telah diperolehi oleh Puan sewaktu bekerja pada masa tu [itu]?

ESO : MAS you mean [maksud awak MAS]? Malaysian Airlines?

WAM : Yes [Ya].

EOS : Ok then [Baiklah]. Tak ada [tiada] anugerah sebab saya bekerja tujuh tahun, ramai lagi yang lebih lama daripada saya. Yes [Ya], dan saya berhenti pada kerjaya saya sebagai pramugari tu [itu] tengah [semasa] satu anjakan yang sangat baik. Tetapi saya ambil keputusan untuk pergi audition [ujibakat] dan sebagainya and then [dan kemudian] saya letak jawatan. Saya tulis surat untuk saya berhenti supaya saya dapat gunakan cuti saya yang beratus-ratus hari tu [itu]. Keputusan itu memerlukan ramai kawan-kawan saya juga, sebab saya tak [tidak] tanya pendapat siapa pun. Jadi, pencapaian dalam kerjaya, ia secara personal [peribadi], saya merasakan yang saya tengah ascending [menaik], kalau saya stay [bekerja] lama sikit [sedikit], saya dapat jadi leading stewardess [ketua pramugari], maksudnya ketua pramugari. Tapi [tetapi] macam saya kata, kalau saya tambah setahun dan setahun and maybe ten years [dan mungkin sepuluh tahun], masa saya disitu tetapi saya boleh collect memories [kumpul kenangan] and [dan] pengalaman baru di tempat lain. So [Jadi], it is all about taking the risk and chances in life [ini semua tentang mengambil risiko dan peluang hidup].

TAMAT BAHAGIAN 3

BAHAGIAN 4: SEJARAH LAKONAN

WAM : **Seterusnya saya akan tanya pasal sejarah lakonan Puan Ellie. Soalan yang pertama, adakah Puan menyertai kelas lakonan untuk mengasah lagi bakat Puan dalam lakonan?**

ESO : Tidak. Sejak saya menceburい bidang seni lakon, saya tidak pernah menyertai mana-mana bengkel, lakonan. Tetapi saya mempunyai guru iaitu daripada penglibatan saya di dalam teater, saya berguru dengan Arwah Dato' Said Alwi dan Arwah Dato' Said Alwi juga merupakan guru kepada Ahmad Yatim, Rahim Razali, Ahmad Tarmimi Siregar. Jadi saya orang yang sangat bertuah, individu yang sangat bertuah kerana dapat menjadi anak murid kepada Arwah Dato' Said Alwi lah [ya]. Jadi saya tidak menyertai mana-mana bengkel lah [ya] setelah saya dapat guru di peringkat awal penglibatan saya dalam bidang seni.

WAM : **Ok. Seterusnya, boleh puan ceritakan apakah drama atau filem pertama yang diarahkan oleh puan sendiri? Filem.**

ESO : EOS: Ok filem pertama arahan saya adalah filem Penanggal di tahun 2012 dan filem itu adalah sebuah filem horror [seram] tetapi ia horror [seram] dari segi entertainment [hiburan] pada dasarnya. Subteks filem itu adalah sebuah filem ketuhanan yang sebenarnya ia adalah satu presentation tasawwuf ya, laluan tasawwuf. Ia berkenaan dengan keesaan kepada Allah S.W.T dan bagaimana kita mengakui yang kita hanyalah hamba sahaya [sahaja]. So [Jadi] itu subteks kepada Filem Penanggal. Ia walaupun saya memilih journal [jurnal] horror [seram], tetapi yang penting direction [arahan] dan ideologi yang diterapkan dalam filem ini melalui naskhah dan juga visual storytelling [penglihatan penceritaan] itu sendiri. So [Jadi], Alhamdulillah, Penanggal mendapat lima belas pencalonan di dalam Festival Filem Malaysia dan setakat [sehingga] ini tidak ada filem lain yang mencabar pencalonan Filem Penanggal yang paling banyak dalam sejarah Festival Filem Malaysia iaitu lima belas pencalonan. Alhamdulillah. Saya rasa mungkin akan ada, Filem Mat Kilau (Ketawa) yang menjadi pencabar, Alhamdulillah kita sustain [kekal] selama sepuluh tahun, ya. Pada karya-karya yang akan datang, saya melihat kepada bentuk-bentuk storytelling [penceritaan], nation building [pembinaan negara bangsa] untuk karya-karya saya yang seterusnya.

WAM : **Alhamdulillah. Tahniah puan.**

- ESO : Terima kasih.
- WAM : **Selalunya berapa lamakah masa yang diambil untuk menyiapkan sesebuah filem?**
- ESO : Basically [Pada asasnya] dalam masa setahun, iaitu dari peringkat pre-production [pra-pengeluaran]. Ini maksudnya skrip yang sudah siap, sebab skrip adalah merupakan blueprint [pelan tindakan] kepada kerja-kerja karya kritik sebuah pembikinan filem. So [Jadi], selepas siapnya skrip itu, kita melalui proses pre-production [pra-penegeluaran], melalui proses pre-production [pra-pengeluaran] tu [itu] macam-macam kita recce ke kita casting [berlakon] dan sebagainya. Team [kumpulan] produksi, technical team [kumpulan teknikal] dan sehingga kepada level shooting [tahap penggambaran], shooting on field [penggambaran pada waktu itu] bergantung kepada beberapa lama masa durasi penggambaran. Setiap filem itu tak [tidak] sama. Ada yang ambik [ambil] masa dua puluh lima hari, ada yang ambik [ambil] masa tiga puluh hari, ada yang ambik [ambil] masa empat puluh lima, ada yang ambik masa lima puluh hari, ada yang ambik [ambil] masa enam puluh hari, dua bulan dan sebagainya. Ia bergantung kepada green light producer [keputusan produksi] dan juga perbincangan diantara pengarah dengan production [produksi] atau producer [penerbit]. Berapa berat skala filem itu atau berapa besar skala filem itu menentukan berapa lama masa yang diambil untuk sesebuah penggambaran filem, juga bergantung kepada naskhah itu sendiri, ya. Kalau dia [ia] sebuah filem berat yang besar screen play nya [lakon layarnya] yang skala besar, dia [ia] akan mengambil masa lebih lama. Tetapi setiap penggambaran itu perlu ada contingency days [hari lebihan], hari-hari jika berlaku cuaca dan sebagainya, jadi kita ada hari lebihan. Dan ini semua termasuk dalam contract [kontrak] bersama dengan penerbit. Jadi katalah [sekiranya] kita shooting [penggambaran] lima puluh hari tapi kita perlukan tambahan lima hari contingency [lebihan], jadi filem itu boleh saja [sahaja] dihabiskan dalam tempoh lima puluh hari itu. Tak [tidak] semestinya lima puluh hari, ok. Bergantung kepada, kita ada timeline [garis masa] kita lima puluh hari boleh saja [sahaja] kita habis dalam masa empat puluh lima hari, atau empat puluh hari. Tapi kita boleh pakai keseluruhan contingency days [hari lebihan] lima hari itu, ya. Setelah itu, kita melalui proses post-production [pasca pengeluaran] pulak [pula]. Editing offline [penyuntingan luar talian] dan online [dalam talian], tapi [tetapi] filem tidak sama macam [seperti] edit [sunting] drama TV sama ada telemovie ataupun episode kerana filem ini kita kena [harus] pecahkan kepada

lima reels [gulungan] ya. Jadi durasi masa kata lah [sekiranya] satu setengah jam ataupun dua jam, Sembilan puluh minit ataupun serratus dua puluh minit dan kita pecah kepada lima reels [gulungan]. Jadi kita edit [sunting] filem itu offline [luar talian] dan online [dalam talian] iaitu director's cut for the online [potongan pengarah untuk dalam talian], dan kemudian kita pecah-pecahkan dia [ia] dimana ada scene [adegan] yang melibatkan CGI kita akan tarik keluar scene-scene [adegan-adegan] CGI itu dulu [dahulu] dan kita bagi kepada CGI team [kumpulan], dan CGI sendiri bergantung kepada berapa banyak CGI shots [tangkapan]. Dia [ia] bukan CGI scene [babak], dia [ia] CGI shots [tangkapan]. Dalam sebuah filem, let say twenty percent [sekiranya dua puluh peratus] keseluruhan timeline [garis masa] tu [itu], dua puluh peratus itu saja [sahaja] memakan [mengambil] masa berbulan-bulan untuk menyiapkan CGI, dan kita pisahkan babak yang CGI itu bagi kepada CGI team [kumpulan] dan kita teruskan dengan proses shoot [penggambaran] sekarang ini memang direct sound [bunyi secara langsung], tetapi dalam direct sound [bunyi secara langsung] tetap ada sound-sound [bunyi-bunyi] yang rosak twenty percent [dua puluh peratus]. Seperti contoh kalau kita ada pakai [guna] blowing machine [mesin meniup] dan sebagainya dan ia akan membuatkan sound [bunyi] itu jadi [menjadi] tak [tidak] level [setara]. Jadi apa yang perlu dilakukan adalah actor [pelakon] harus dubbing [mengalih] suara dulu dan kita akan mendapatkan EQ yang sama seperti direct sound [bunyi secara langsung] supaya sound [bunyi] itu sama. Dia [ia] tidak berbunyi macam bunyi dalam studio record [rekod studio] ya, ataupun kita rekod semula. Tetapi bila kita dah [sudah] rekod tu [itu], kita ada proses yang dipanggilkan EQ untuk kita mendapatkan sound [bunyi] yang sama seperti mana kita shoot on field [penggambaran waktu itu] iaitu direct sound [bunyi secara langsung] tu [itu] (Batuk). Selain itu, katalah [sekiranya] ada sebuah filem aksi, so [jadi] kita akan bagi pasukan forell dan sebagainya untuk sound-sound effect [kesan bunyi], sound-sound design [reka bentuk bunyi] yang lain. Tu [Itu] kalau cerita seram, banyak memainkan sound design [reka bentuk bunyi]. Macam [Seperti] filem romantic comedy berbeza, ok. Untuk filem aksi, selalunya di panggung kan [ya], dia [ia] akan pergi kepada proses bila kita buat post-production [pasca pengeluaran], filem perang, filem yang ada horror [seram], suspend thriller [filem berdebar], dia [ia] akan pergi [guna] kepada seven-point one digital surround sound [tujuh perpuluhan satu bunyi sekeliling]. Tetapi kalau filem yang romantik komedi biasa at five-point one digital surround sound [lima perpuluhan satu bunyi sekeliling]. Dan kemudian tu [itu] bila kita dah

buat sound design [reka bentuk bunyi] dan sebagainya, reel [gulungan] satu, reel [gulungan] dua sampai ke reel [gulungan] lima dan baru kita kita hantar untuk music score [skor lagu] pula. Dalam filem kita harus ada original music score [skor lagu asal], kerana ia ada dalam kategori pencalonan untuk original music score [skor lagu asal]. Kita tidak boleh mengambil music [lagu] daripada library [senarai lagu yang ada], ataupun daripada kita download [muat turun] daripada internet dan sebagainya. Dia [la] harus ada its own music score represents the filem [skor lagu sendiri yang mewakili filem itu]. Dan setelah itu, masukkan balik CGI kepada reel [gulungan] satu, dua tiga, empat, lima. Footage [adegan] CGI itu masukkan balik. Lepas tu [Selepas itu], synchronize everything [menyegerakkan kesemuanya]. Bila kita dah synchronize everything [menyegerakkan kesemuanya] dan kita akan hantar untuk sound [bunyi] lagi sekali, ya, Untuk sound [bunyi] lagi sekali dan after that [selepas itu] kita hantar kepada syarat wajib tayang, untuk mendapatkan tarikh tayangan dan juga kita hantarkan kepada LPF untuk mendapatkan tayangan umum ke ataupun tiga belas PG ke ataupun lapan belas SX ke, apa kategori filem tersebut untuk tayangan. Dan setelah itu, bila kita dah [sudah] melalui proses dengan LPF dan kita dah [sudah] dapat kategori kita, baru kita pergi proses DCP. Ada juga sesetengah production [produksi] dia dah siap-siap pergi proses DCP. Tapi pada saya, saya akan mendapatkan dulu pelepasan dari LPF dan juga syarat wajib tayang, iaitu tarikh, baru saya akan buat proses DCP itu sendiri. So [Jadi] DCP itu adalah untuk tayang di panggung di mana pada zaman sekarang ini kita hanya menggunakan thumbdrive [pemacu pena] sahaja, dan thumbdrive [pemacu pena] itu pemiliknya adalah producer [penerbit], rumah produksi itu, dan dia ada password [kata laluan] dia ada coding [pengekodan] dia sendiri supaya ia dapat menghalang daripada berlakunya cetak rompak lah [ya], iaitu kita punya safety dan security [keselamatan]. Dan jika ia terlepas kepada cetak rompak dan itu adalah salah satu perkara yang lain lah [ya], dalam siasatan dan sebagainya. Tapi itu adalah cara-cara security [keselamatan] bagaimana kita nak menjaga filem, dan pembikinan filem pada zaman sekarang lebih mudah kalau dibandingkan dengan pembikinan filem yang menggunakan tiga puluh lima MM ataupun enam belas MM. Dimana di dunia digital, you [awak] boleh berapa tape [pita] pun takpe [tidak mengapa], sebab semua nya kita pakai kad. Kalau dulu kita pakai can, jadi can, satu reel [gulungan] tu [itu] dah [sudah] berapa harga dia [ia]. Jadi bila kad ini, kita boleh pakai berapa banyak tape [pita] pun masih mampu lagi. Ini kelebihan shooting [penggambaran] di dunia digital untuk

panggung wayang ni [ini]. Tapi [Tetapi] kalau dulu [dahulu] kita pakai can, harganya sangat mahal dan pembikinannya pun lebih sukar dan editing [penyuntingannya] lebih sukar sebab [kerana] proses daripada filem enam belas MM ataupun tiga puluh lima MM itu proses nya lebih detail [terperinci] berbanding dengan digital. That's why [Sebab itu] kalau dulu kita rehearsal [raptai] banyak kali baru kita tape [pita], sebab kita tak nak [tidak mahu] makan [guna] can orang kata (Ketawa), sebab ia terlalu mahal ea [ya] (Batuk). Jadi saya tengah melalui fasa dimana pembikinan filem itu secara analog ataupun secara filem pembikinan yang celluloid [seluloid] kita panggil ea [ya] iaitu enam belas MM ataupun tiga puluh lima MM, berbanding dengan zaman sekarang dunia on [atas] digital filem making [pembuatan] lah [ya]. Dan kalau kamera yang paling saya suka gunakan adalah Arri Alexa kerana ia sangat hamper loop [gelung] dengan the original tiga puluh lima MM itu sendiri. So [Jadi] setelah proses semua itu siap, paling paling pendek masa yang diambil dalam dalam tempoh satu tahun, sahaja. Tapi [Tetapi] satu tahun tu [itu] sebenarnya sekejap je [sahaja]. Bila kita terlibat dengan production [pengeluaran] ni [ini] daripada level pre-pro [tahap pra pengeluaran] sampai lah [sehingga] siap filem. Kita ada marketing [pemasaran] dan sebagainya lah [ya], untuk mewar-warkan filem ini dia [ia] ada berbagai-bagi strategi marketing [cara pemasaran] dan keseluruhannya sehingga kita tayangkan filem itu di panggung wayang. Masa kurang adalah dalam tempoh satu tahun. Ada yang buat filem sampai dua tahun proses postproduction [pasca pengeluaran]. Ada yang sampai empat tahun proses postproduction [pasca pengeluaran]. Ini bukan sesuatu perkara yang pelik sangat lah [ya]. Tetapi kalau tempoh satu tahun tu [itu] maknanya ia just nice [biasa] lah [ya], sangat sangat baik lah [ya] that timeframe [tempoh masa] tu [itu].

- WAM :** **Baik. Banyak juga proses dia [penrbitan filem] ya. Bagaimanakah Puan mempromosikan filem baharu kepada peminat-peminat puan?**
- ESO :** So [Jadi] kita sekarang di dalam dunia social media [media sosial] (Batuk) tetapi kita masih ada distributers [pengedar], kita ada marketing strategi [cara pemasaran] dan sebagainya. So [Jadi] pemasaran-pemasaran ini sangat diperlukan untuk kita mewar-warkan sesebuah filem. Tentu sekali setiap yang terlibat dalam produksi termasuk barisan pelakon akan mewar-warkan filem yang kita bikin [buat] ini kan [ya]. Tetapi dia ada tempoh masa bila untuk kita melaksanakan marketing strategi [cara pemasaran] ini, ya. Ada yang buat pada peringkat awal semasa making [pembuatan]. So [Jadi] kita keluarkan sikit-sikit

bukan keseluruhan banyak-banyak, tetapi sedikit saja [sahaja]. It's like a teaser [la macam penggoda], tetapi dia bukan teaser [penggoda] kita cut dalam satu minit ke bawah, tidak. Seperti mana kita duduk di lokasi, kita just [hanya] ambik [rakam] video dan kita letak di story [cerita] IG, di feed [pengeposan] dan sebagainya. Jadi kalau the whole team [semua kumpulan] yang buat, jadi filem itu lebih banyak diwar-warkan. Tetapi kita ada tempoh period [masa], grace period of time [tempoh tangguh masa] dan kita laksanakan itu kalau sewaktu making [pembuatan], certain footage [rakaman tertentu] je [sahaja] yang kita boleh keluarkan. Kita tak [tidak] boleh keluarkan semua footage [rakaman] itu. Kalau tidak dah [sudah] takde [tiada] surprise element [unsur kejutan] lah [ya] untuk filem tersebut. Dan kita akan ada satu grace period of time [tempoh tangguh masa], dimana marketing strategi [cara pemasaran] secara kumpulan mereka pula yang akan melaksanakannya. Dan kita akan ada preview [pratonton] dimana kita akan panggil wartawan, press media [media akhbar], begitu juga kita ada influencer [pengaruh] dan sebagainya untuk menonton dan kita ada kumpulan sasar. Kumpulan sasar iaitu age group to watch the movie [kumpulan umur untuk menonton filem itu]. So [Jadi] kalau umum, kita akan dapatkan sama ada yang menonton itu dari peringkat orang-orang muda, remaja, pertengahan usia hingga berbagai peringkat umur kepada umur matang. Dan kadang-kadang tu [itu] ada macam kanak-kanak pun tapi bukan lah [bukannya] kanak-kanak umur lima tahun. Tiada, yang dah [sudah] ada proses pemikiran untuk menonton, Jadi, bila kita adakan sesi tayangan ini, preview [pratonton] ini untuk kita melihat feedback [maklum balas], and this [dan] kumpulan sasar ini adalah kumpulan yang kita letakkan mereka sebagai feedback [maklum balas] terhadap filem kita. Seterusnya selalunya lah [ya], untuk filem Malaysia, sebulan sebelum tayangan barulah [baru akan] marketing strategi [cara pemasaran] itu berlangsung. Tetapi ia lebih baik pada saya enam bulan sebelum tayangan. Kita dah [sudah] ada marketing strategi [cara pemasaran] bagaimana kita nak [mahu] projek filem-filem kita dan of course [semestinya] melalui sponsorship [penajaan] dan sebagainya, ya. Ia akan menjadi lebih besar lagi. Jadi contoh kalau bajet filem body making [pembuatan badan] saja [sahaja] iaitu daripada level pre-production [pra pengeluaran] sampai post [pasca pengeluaran], itu kita panggil making [pembuatan] iaitu body [badan] sebuah filem. Katalah [Sekiranya] body [badan filem] tu [itu] three million [tiga juta], ok tetapi ada berapa banyak you [awak] nak kena [harus] spend for marketing [perbelanjaan untuk pemasaran]. So, it is double the three million

[Jadi, ia adalah dua kali ganda daripada tiga juta]. Selalu orang mungkin guna lima ratus ribu saja [sahaja], tetapi sebenarnya lima ratus ribu tak [tidak] cukup untuk market kan [pemasaran] filem, kerana harga sebuah filem tu let say [sekiranya] dua juta, so you have to come up everything [awak perlu mengemukakan segala-galanya] tu [itu] termasuk dengan marketing [pemasaran] jadi [menjadi] empat juta atau enam juta. So [Jadi], return of investment [pulangan pelaburan], your [awak punya] ROI got has to be [mesti] haruslah tiga kali ganda daripada harga filem yang kita belanjakan, ea [ya], termasuk dengan marketing [pemasaran]. Jadi katalah [sekiranya] marketing [pemasaran] campur dengan body [badan] filem ia bernilai lima juta, tetapi, berapa yang you [awak] kena [perlu] kutip, tiga kali ganda ya. So [Jadi], it's fifteen million [ia adalah lima belas] juta keatas. Sebab apa, you [awak] kena [perlu] bagi pulak [pula] berapa percent [peratus] kepada panggung, let say half of it [katakan separuh daripadanya] kepada panggung dan bila you [awak] mendapat tidak tiga kali ganda, jadi you [awak] tak [tidak] pulang [dapat] balik modal sebenarnya. So, itulah [itu adalah] calculationnya [pengiraannya].

WAM : **Baik puan. Seterusnya soalan yang terakhir, apakah cabaran paling besar yang pernah puan hadapi semasa mula menjadi pelakon ataupun pengarah sehingga sekarang?**

ESO : Saya melihat setiap pengalaman itu sebagai journey of life [perjalanan hidup] ea [ya] Dan setiap perjalanan hidup adalah pengalaman dan pelajaran yang kita kutip [ambil] untuk bekerja di dalam industri kreatif ni [ini], kita harus kuat dari segi mental dan fizikal dan daya upaya, iltizam kita kena [perlu] kuat dan tinggi ya. Kerana cabaran dia [ia] banyak. Cabarannya sangat banyak dan kita harus berupaya untuk menghadapi apa-apa saja [sahaja] yang mendatang. Jadi kalau nak [mahu] kata [bagitau] apa yang paling manis, atau apa yang paling pahit saya tak boleh nak identify [mengenalpasti] satu-satu. Boleh, tapi [tetapi] dia [ia] akan makan [mengambil] masa berhari-hari (Ketawa). Jadi, sepanjang dua puluh lebih tahun yang saya lalui dalam industri kreatif adalah setiap daripada projek yang yang saya terlibat ia adalah satu pengalaman dan pelajaran yang sangat-sangat berguna. Dan ini adalah perjalanan hidup, ya. Jadi, semuanya menarik, semuanya baik, semuanya adalah pelajaran dan ianya adalah sebuah perjalanan pengalaman yang tidak ternilai. Ini ini dari saya.

WAM : **Baiklah, terima kasih Puan.**

TAMAT BAHAGIAN 4

BAHAGIAN 5: SUMBANGAN TOKOH

- NS : **Betul Puan (Senyum)**
- NS : **Seterusnya saya ke bahagian sumbangan, adakah terdapat apa-apa badan NGO [Non-Profit Organization] yang Puan sertai sebagai sukarelawan untuk memberi sumbangan?**
- ESO : Itu pada saya adalah sesuatu yang personal [peribadi] sebagai individu. Ya, saya bergerak atas nama Ellie Suriaty. Kalau sebelum ini, memang saya ada NGO [Non-Profit Organization] tetapi bila nak pendaftaran tu selalu ditolak kerana ROS [Registrar of Society] menolak kerana atas dasar politik. So [jadi], melainkan kalau saya daftarkan NGO [Non-Profit Organization] saya atas nama kebajikan barulah ia boleh diterima tetapi pada ketika itu saya adalah seorang pembangkang, masa zaman kerajaan PH [Pakatan Harapan]. Jadi, bila saya nak daftarkan NGO [Non-Profit Organization] saya dan ia adalah sebuah NGO [Non-Profit Organization] politik. Jadi, ia adalah suatu cabaran.
- NS : **Takpe [Tidak Mengapa] Puan.**
- ESO : Jadi, untuk kerja-kerja misi kemanusiaan, untuk kerja-kerja kebajikan saya hanya gunakan nama saya sebagai individu untuk melaksanakannya dan kita juga ada buat misi bantuan kebajikan dan sebagainya dan saya bergerak atas nama saya untuk industri kreatif dimana kita adalah menyalurkan bantuan kepada warga industri kreatif yang ketika itu dilanda PKP [Perintah Kawalan Pergerakan], waktu PKP [Perintah Kawalan Pergerakan] itu sendiri–, dan kita ada group [kumpulan], kami ada group [kumpulan] dalam industri kreatif ini yang sesama kita, kita ada keluar bajet, kita ada keluarkan bantuan-bantuan ini dan saya bawa dan salurkan, kita hantar ke rumah masing-masing. Dan pada itu kita kena mintalah daripada kerajaan untuk melaksanakan itu kan, jadi satu you cover [awak cover] Wilayah Persekutuan, and then you [dan kemudian awak] masuk Selangor dan kawasan lain pula. So [jadi], perkara-perkara begitulah tapi kita hantar sampai depan rumah sebab kita tahu waktu PKP [Perintah Kawalan Pergerakan] diorang tak boleh keluar rumah jadi kita hantar sampai depan rumah. Dan itu saya pakai kapasiti nama saya sebagai Ellie Suriaty not through NGO [bulan melalui Non-Profit Organization] but kita ada kita punya own group [kumpulan sendiri] dalam industri.

TAMAT BAHAGIAN 5

BAHAGIAN 6: ANUGERAH TOKOH

NS : Baiklah Puan. Seterusnya, tentang anugerah. Berdasarkan artikel yang saya baca Puan telah memenangi Anugerah Filem Cerek Digital Terbaik bagi acara Anugerah Filem Digital Malaysia (MDFA) ke-4 pada tahun 2013 menerusi filem Penanggal. Bagaimanakah perasaan Puan semasa menerima anugerah tersebut?

ESO : Itu adalah satu anugerah pertama julung kali diadakan oleh FINAS tak salah saya, FINAS ya?

NS : Ha, betul.

ESO : Em, saya sangat bersyukur, sangat bersyukur kerana macam yang saya katakan, untuk seorang pengarah melihat kerjanya berhasil dan keluar panggung wayang. Dan filem ni kita tak angkat sorang-sorang, kita angkat dengan team [pasukan]. Jadi, dengan izin Allah Taala, bila pengarah itu berjaya mengangkat filem itu dengan dia membawa setiap jiwa dalam filem itu kan. Dan direalisasikan dan main panggung wayang. Itu adalah satu perasaan yang luar biasa yang saya tak boleh nak kata dia puas, saya kata bersyukur yang tu [itu] dulu. Dan apabila ia dinilai oleh barisan juri untuk memenangi hadiah pertama dalam digital platform [platform digital], saya tak terkata kerana kerja saya diterima dan dihargai. Dan macam saya kata, saya sebagai kepala, kita adalah capten of the ship [kapten kapal] dan kita bawa anak-anak kapal kita sekali dan kerja mereka itu dihayati. Itu adalah suatu perasaan sebagai seorang leader [ketua], pengarah adalah leader [ketua] kan. Saya merasakan saya dah buat justice [adil] kepada semua yang bekerja termasuk of course producer [sudah tentu pengeluar] kerana itu kritik-kritik, tanggungjawabnya digalas oleh pengarah. Dan apabila sebuah filem itu diadili, ia pergi sekali dengan kritik-kritik dalam filem itu sendiri. Jadi, saya sangat bersyukur, dia bukan pasal saya rasa bangga, takde [tidak]. Perasaan—perasaan itu takde [tiada], tapi bersyukur yang teramat kerana kerja semua orang yang diangkat dalam tu mendapat penilaian yang baik untuk masa depan mereka sendiri untuk kerjaya mereka pada masa akan datang. Alhamdulillah.

NS : Seterusnya, Puan telah mendapat Anugerah Pelakon Komedi Terbaik bagi drama yang dilakonkan iaitu Papa Sayang dalam Anugerah Skrin 2017.

Apakah cabaran Puan dalam melakonkan watak tersebut sekaligus meraih anugerah?

ESO : Setiap watak yang saya dapat, saya enjoy [nikmati] melakukannya dan ia adalah watak yang berbeza-bezalih. So [Jadi], setiap kali bekerja saya enjoy [nikmati] dengan peranan yang saya dapat dan approach [pendekatan] saya adalah setiap kali kita bekerja kita kena sangat ikhlas, sangat ikhlas dan kita kena berfikiran kreatif. Untuk memainkan watak komedi dengan watak heavy [berat] drama dia adalah dua mazhab yang berbeza sebab komedi dia ada comic timing [masa komik] dia dan bukan senang nak buat orang ketawa sebenarnya kan. Dia ada comic timing [masa komik] dia tersendiri dan heavy [berat] drama dia ada feel [rasa] dia tersendiri and it is not easy to make people cry actually [bukan senang nak buat orang menangis sebenarnya]. Both are so difficult to achieve [Keduanya sukar untuk dicapai]. Jadi, (batuk) semua pekerjaan dalam setiap watak yang saya laksanakan adalah mencabar dan saya tidak boleh kata mudah walaupun ia watak komedi and dia ada calculation [pengiraan]. Macam setiap permainan watak dia ada moment [sekejap], moment [sekejap] ni kita tak boleh belah dua jadi terpendek atau kita tak boleh drag [seret] jadi terlalu lama, dia jadi over run you know [melampaui awak tahu]. Dia setiap perkara ini kena tepat-tepat. Untuk mendapatkan ketepatan itu ia bukan suatu perkara yang sukar. This is where creativity [Ini adalah dimana kreativiti] adalah penting. So [Jadi], saya nasihatkan untuk aktor, yang akan jadi actor, yang mahu jadi actor, yang sedang bekerja, you must have creative thinking [awak mesti mempunyai pemikiran kreatif] yang kritikal. Kritikal itu bukan bermakna kritikal ICU [Intensive Care Unit] yang masuk hospital, tak [tidak], kritikal thinking [pemikiran] adalah kritikal yang boleh cabar pemikiran you sendiri. Jadi sebagai orang dalam industri kreatif, we have to think [Kita kena fikir], we have to have critical thinking [kita kena ada pemikiran kritis], we have to have emotional intelligent [kita kena ada kecerdasan emosi]. So [Jadi], saya tak setuju kalau pelakon itu - lone you know because [awak tahu sebab] permainan emosi is nothing from [tiada apa-apa daripada] - lone. So [jadi], dia mesti ada level of emotional intelligent [tahap kecerdasan emosi]. Jadi, kalau Syahirah tanya saya mana yang paling susah, semua susah (ketawa). Tapi you kena enjoy your work [nikmati kerja awak]. That's most important you must enjoy your work [Itu yang paling penting awak mesti nikmati kerja awak] dan kita kena kenal pasti apa yang karakter ini bawa, bukan kita baca skrip je [sahaja] lepastu [selepas itu] bawa jelah [sahaja lah]. Tak. Dia kena faham, dia pergi mana sebenarnya watak ni, hala tuju dia apa dan itu yang dia harus bincang dengan

pengarah. Producer [Penerbit] pun ada dia punya pendapat juga, tetapi mana dia nak pergi watak ini (Ketawa). So [Jadi], you have - and that vision you discuss [visi yang awak bincangkan] dengan director [pengarah]. Of course [Sudah tentu], scriptwriter [penulis skrip] you baca skrip dia apa yang dia punya berangan dalam skrip. Sebab penyudah yang akan buat tu adalah pengarah. So, discussion with director is very important to actors [Jadi, diskusi bersama pengarah adalah penting kepada aktor]. Macam saya, masa memainkan watak itu saya discuss [berbincang] banyaklah dengan pengarahnnya, dan juga sparring partner [rakan bertanding] saya waktu itu adalah abang Faizal Hussein. Saya berdepan dengan pelakon senior yang sangat wow jadi tentu sekali bila sparring [bertanding] dengan abang Faizal, saya tak nak dropkan [jatuhkan] dia kerana kalau saya salah bawak which is [dimana] bukan saya tak nak dropkan [jatuhkan] saya, saya tak nak dropkan [jatuhkan] dia maksudnya saya tak nak dia rasa macam "Alah [alamak] Ellie dah rosakkan lakonan dia" jadi saya tak boleh bawak macam tu. Jadi dia kena permainan kita dengan sparring kita dia kena gi [pergi] lah. Chemistry [kimia] dia nice [bagus].

NS : Jadi, apakah anugerah yang paling Puan ingati sepanjang kerjaya Puan dalam bidang seni?

ESO : Okay, anugerah yang paling saya ingati adalah apabila saya memenangi Anugerah Pelakon Wanita Terbaik di Festival Filem, International Filem Festival New Delhi. Itu adalah anugerah yang paling saya ingati kerana 'Spinning Gasing' adalah filem pertama saya dan pertandingan itu dia bukan pertandingan, dia bukan satu pertandingan perfileman persahabatan maksudnya tahun ni bagi negara ni, tahun depan bagi negara ni, tak. Dia betul-betul kita keluar daripada comfort zone [zon selesa] International Filem Festival itu sendiri dimana juri yang mengadili New Delhi International Filem Festival ini antaranya yang ada di conge [pergi] Filem Festival. So [Jadi], kita tak ada hubung kait, kita tak kenal diorang, diorang tak kenal kita tetapi semata-mata dia melihat kepada karya daripada seni persembahan itu sendiri. Jadi, itu pada saya satu pencapaian saya yang terawal was my first film [ialah filem pertama], my first lead job [tugas utama saya yang pertama] untuk filem. Sampai sekaranglah saya ingat (ketawa). So [Jadi], dengan sendirinya automatically [secara automatiknya] kita rasa ada bebanan itu untuk selalu menghasilkan yang terbaik dan untuk menghasilkan yang terbaik dia tak boleh melalui cakap sahaja dia harus melalui apa yang kita praktikkan

dalam proses kerja kita. So [Jadi], itulah yang macam mana you [awak] kena, orang kata apa yang kita cakap tu dia kena selari dengan perbuatan dan hasil dia dan titik tolak daripada awal kerjaya saya itu yang membawa saya kepada disiplin-disiplin atas beban-beban expectation [tidak dijangka] untuk audience [penonton]. Dan saya harus carry [bawa] tu [itu] sampai akhir hayat, sejauh mana kerjaya saya dalam bidang ini. InsyaAllah.

TAMAT BAHAGIAN 6

BAHAGIAN 7: HARAPAN TOKOH

- NS : **InsyaAllah. Seterusnya mengenai harapan, jadi apakah harapan Puan yang masih belum tercapai terhadap bidang yang Puan ceburi?**
- ESO : Soal-soal belum tercapai?
- NS : **Terhadap bidang yang Puan ceburi dalam bidang seni?**
- ESO : Okay saya simpan untuk diri sendiri boleh tak? (ketawa)
- NS : **Takpe [Tidak Mengapa] Puan (ketawa), kita ke soalan seterusnya.**
- ESO : Saya kena simpan, saya kena simpan sangat benda tu (ketawa). Bila ia berlaku dan rakyat Malaysia tahu baru saya rasa macam okay lega kan. Selagi belum saya tak berani nak cakap, nanti jadi macam “angan-angannya” macam tu kan. Tapi semuanya bermula dengan mimpi, impian-impian InsyaAllah.
- NS : **Betul. Adakah masih terdapat watak-watak lain yang Puan impikan dan masih belum tercapai?**
- ESO : (Batuk). Em, manusia ini dia ada banyak permainan watak ya sebab dia ada pelbagai sifat manusia yang kita rasa kita dah buat semua tapi rupanya ada lagi dan ada lagi. Betul tak? Then you [Kemudian awak] akan tahu bila you [awak] tengok naskhah yang diserahkan pada you [awak] macam “Oh, i [saya] belum main yang ni” (ketawa). Setakat ni untuk 20 lebih tahun, saya rasa saya dah terlalu banyak main watak dan watak yang saya mainkan itu dia bukan dari segi saya ambil job [kerja] terlalu banyak sebab cara saya bekerja saya tak reti [tidak

pandai] ambil dua job [kerja] sekali jalan atau tiga job [kerja] sekali jalan. Saya hanya tumpuan saya satu-satu macam tu. Tetapi dalam hanya tumpuan saya untuk satu tu [itu] dalam tempoh 20 lebih tahun of course [sudah tentu] dia dah banyak apa lagi bila saya ada tiga medium. Saya menceburkan diri saya, skills [kepakaran] saya dalam tiga medium iaitu filem, tv [televisyen] dan pentas teater. Dia jadi banyak, sebanyak mana pun you dah [awak sudah] main watak sebenarnya you [awak] pun tak tahu apa lagi watak yang you [awak] tak main (ketawa) sehingga you [awak] dapat skrip dan you [awak] tengok "Okay ini saya belum main, saya nak main watak ni". Macam filem Mat Kilau, saya ada satu scene aje [babak sahaja], tapi saya tak pernah main watak yang macam tu lagi tapi bila saya dapat skrip, "Oh saya tak main lagi watak ni, okay saya buat". Macam tu. (ketawa). Jadi apakah skrip yang you [awak] kena hantar pada saya pada masa akan datang mungkin watak yang saya tak pernah mainkan lagi (tersenyum)

NS : Betul. (senyum) Seterusnya, apakah harapan yang Puan inginkan daripada masyarakat agar terus memberi sokongan kepada artis-artis veteran?

ESO : Oh (batuk). Setiap aktor ni dia punya permulaan, macam mana saya nak cakap ada yang raw talent [bakat mentah], ada yang as you go along you get, it's get better [Selagi awak pergi bersama, awak akan menjadi lebih baik] maknanya melalui job-job [kerja-kerja] yang banyak bekerja dia lagi jadi tajam. Tetapi over the years [selama bertahun], rata-rata aktor dia akan jadi lebih baik dan lebih masak, ranum, dia jadi lagi dilutes [cair], lagi cair. Ini perbezaan antara Malaysia dengan negara lain. Kalau kita nak cakap most profitable is [paling menguntungkan ialah] Hollywood, Bollywood especially [terutama] Hollywood dan juga industri filem Korea ataupun drama diorang [mereka]. Malaysia pula bila kita makin berusia, you [awak] punya watak jadi terhad, skrip yang dihasilkan macam tak berapa sedap nak main melainkan kalau kita bernasib baik dapat naskhah yang bagus untuk kita lakonkan. Jadi, dia punya mindset [pemikiran], dia hanya pergi kepada pelakon muda saja, yang muda je [sahaja] yang bawa tapi yang berumur ni [ini] dia jadi macam wataknya tak [tidak] begitu penting bila dituliskan itu dia tidak mengeluarkan sisi-sisi, zat-zat lakonan yang dasyat yang pelakon-pelakon veteran boleh bagi. Itu saya rasakan kerugian yang amat besar untuk kreatif industri itu sendiri sebab dalam kehidupan setiap umur memainkan peranan sangat penting dalam society [masyarakat]. Dan orang-orang dah berusia ni mereka adalah yang membuat keputusan untuk kehidupan anak-anak,

cucu dan sebagainya. Tetapi, bila dalam industri kreatif samaada tv [televisyen] atau filem itu sendiri, peranan mak bapak [ibu bapa] jadi macam pasu bunga kadang-kadang, asal ada je [sahaja], mengisi sahaja tidak ada permandangan sedap untuk mereka mainkan. Ada tapi tak banyak, ia tidak ditulis untuk permainan yang sedap itu. Jadi, disitu dalam society [masyarakat] dengan dalam dunia filem itu sendiri dia tidak macam tak balance [seimbang] diamana of course you [sudah tentu awak] boleh hero katakanlah orang muda, heroin orang muda tetapi skrip itu sangat harus tajam untuk permainan semua. Jadi, ia diangkat sebab bila kita melihat pelakon yang experience [berpengalaman] berlakon dengan bukan raw talent [bakat mentah] maknanya dia belum mahir untuk menggalas sebuah skrip naskhah untuk menjadi hero dan heroin. Ia akan nampak pelakon senior itu ataupun veteran itu membawa lebih sedap dari pelakon baru. Jadi, apa yang scriptwriter [penulis skrip] perlu buat adalah ia harus adil kepada semua yang berlakon dalam itu. Jadi, kalau pelakon baru itu dia bawa tetapi dia tak cukup kuat untuk bawa the lead role [peranan utama], dia tidak cukup kuat bila you [awak] masuk scene [babak] dengan senior, you [awak] tenggelam kerana you [awak] tak cukup kuat, you [awak] tak ada kekuatan. Harus ingat bidang ini dia bukan macam awak isi borang, semua orang itu boleh isi borang yang sama sebab talent [bakat] tak sama. Dia adalah satu seni yang halus, you [awak] tak boleh kata "okay you hebat, you handal" tak. It doesn't happen like that [Ia tidak berlaku seperti itu]. Itu yang saya katakan, ada raw talent [bakat mentah], ada yang bakat dia kena asah bakat. After 10 tahun, 5 tahun paling-paling pun, after five year [lima tahun] baru dia boleh, baru dia okay. Jadi disini, peranan scriptwriter [penulis skrip] untuk menjadi adil kepada pelakon-pelakon senior dan pelakon-pelakon veteran supaya dia dapat menghadirkan watak-watak yang baik bukan hanya watak itu berlaku sekali sekala tetapi ia kena setiap kali production [produksi] itu berlaku, setiap kali karya itu dihasilkan. Dengan cara begini maknanya pelakon-pelakon baru kalau dia tidak raw talent [bakat mentah], dia dengan sendirinya harus panjat pelakon-pelakon senior atau pelakon-pelakon veteran ini untuk menjadi bagus dalam peranan dia kerana lead [pimpinan] ini dalam sebuah karya kalau you nak letak leading [mengetuai] katakanlah you [awak] nak buat permilihan casting [lakonan], adakah dia berupaya untuk carry [bawa] filem ini, adakah dia berupaya untuk carry [bawa] watak dia lead [ketuai] dalam drama. Itu yang dia kena fikirkan kerana kalau dia tidak ada kekuatan, tidak ada aura atau karisma samaada lelaki atau perempuan untuk jadi lead [ketua] dia akan kita nampak dalam gambar aje

lah [sahaja lah] tapi kita tak ada rasa dia. Kita tengok dia berlakon, "next, next" [seterusnya, seterusnya], dia ada banyak babak tapi you [awak] tak rasa dia. So, what is the point, see [Jadi, apa gunanya, lihat]. Tapi bila you[awak] letak dia dengan pelakon senior dan pelakon veteran, dia akan mati sebab dia tak ada kekuatan untuk menggalas role [tugas] itu sebenarnya. Perkara-perkara ini stesen tv [televisyen] kena fikirkan juga, sebab bila stesen tv [televisyen] meletakkan kepada producer [penerbit] "Oh, you kena ambil orang ni, orang ni kerana dia ada banyak follower [pengikut]" tetapi adakah dia mampu untuk carry [bawa]. Disinilah sepatutnya skrip yang dihasilkan harus memberi ruang lebih kepada pelakon senior dan veteran kerana dengan sendirinya yang bawa watak leading [ketua] ni. Dia kena panjang, maknanya dia kena berusaha, dia kena kayuh lebih untuk jadi sangat bagus dalam peranan yang diperankan untuk dia supaya bila keluar cerita tu dia jadi sama level [tahap], sama bagusnya maksudnya untuk sama level [tahap] tu mustahillah sebab the senior dengan veteran dah melalui proses berpuluhan tahun tetapi maknanya bila kita letak dalam satu frame [bingkai], all this [semua ini] boleh percaya apa yang kita hidangkan kepada penonton maknanya dia pun tak mati dari segi permainan watak because [sebab] InsyaAllah you can be one of the best [awak boleh menjadi salah seorang yang terbaik] bila you letak dengan orang-orang yang baik dalam persembahan diorang. So, bila kataalah you [awak] letak siapa, Faizal Hussein you [awak] letak situ, Khatijah Tan and then you [dan kemudian awak] pelakon baru. You [awak] mesti nak buat lagi, you [awak] mesti nak buat best [terbaik]. So, that is psychology [Jadi, itulah psikologi]. Tetapi kalau you bagi load [memuatkan] itu banyak kepada pelakon baru then pelakon veteran, pelakon senior sikit-sikit je watak dia tak boleh pergi banyak mana pun kan macam mana dia nak jadi bagus sebab responsibility [tanggungjawab] untuk carry [bawa] naskhah tu dia tak cukup kuat untuk carry [bawa] melainkan kalau you raw talent [awak bakat mentah], itu diffirent [berbeza]. Kalau you [awak] memang seseorang yang macam raw talent [bakat mentah] ini dia tak berlaku seratus orang dalam setahun. Dia sepuluh tahun, mungkin satu, dua je [sahaja] yang timbul raw talent [bakat mentah]. Tak [Tidak] kisah cara mana you masuk melalui reality tv [televisyen], melalui audition [ujibakat], melalui youtube, but raw talent is raw talent [tetapi bakat mentah adalah bakat mentah]. It happens like [la berlaku macam] dalam sepuluh tahun ada dua, tiga orang je [sahaja] yang ada raw talent [bakat mentah] itu. The pound talent [bakat pon], intan permata yang ada dalam pasir, dalam keladak mana. Itu benda bersinar, the shining and that's the raw

talent [bersinar dan bakat mentah] tapi dia tidak ada dalam butiran pasir itu emas semua, takde [tiada] permata jadi tidak ada macam itu. So [Jadi], dalam seninya begitulah, seni. That's why [Sebab itu] saya contohkan let see [kita lihat] pertandingan nyanyian. Orang masuk pertandingan nyanyian, tetapi you [awak] yang boleh menyanyi je yang boleh masuk pertandingan nyanyian. Kalau you [awak] tak boleh menyanyi, macam mana you [awak] nak masuk pertandingan tu. Okay, lepas itu dah lah yang pertandingan tu, lepas itu you [awak] kena compete [bertanding] antara satu sama lain lagi tapi yang first [pertama] sekali you [awak] kena boleh menyanyi. You [awak] mesti boleh menyanyi samaada you [awak] adalah student [pelajar] yang dah belajar tentang muzik ataupun you raw talent that you can see and you [awak] ada bakat mentah yang awak boleh nampak] tak pernah belajar tapi you [awak] ada that raw talent [bakat mentah]. So [Jadi], saya selalu orang cakap dengan saya "Kak, saya nak jadi pelakon". Its not easy because you have to have talent [ia bukan mudah sebab awak perlu ada bakat]. How do I say no to you because [Macam mana saya cakap tidak kepada awak sebab] dia bukan macam kita isi borang untuk masuk kerja, okay kita dapat kerja ni, kita interview [temuramah], kita pandai bercakap then [kemudian] kita tengok kita punya kelulusan dan sebagainya. Tetapi dalam industri kreatif, you [awak] mesti ada raw talent [bakat mentah] kalau tak sikit pun you mesti boleh diglap.

- NS : **Betul, Puan. Jadi kita ke soalan terakhir apakah pesanan Puan kepada semua peminat Puan diluar sana yang sentiasa menyokong kerjaya Puan?**
- ESO : Em, sepanjang saya dalam kerjaya ini, dalam dua puluh lebih tahun. Saya nak cakap saya ada peminat pun saya segan (ketawa). Saya segan macam orang kata kepada peminat-peminat saya, saya rasa nak cakap macam itu saya macam sompong. Saya anggap mereka mengikuti perkembangan kerjaya saya dan saya sangat-sangat hargai kerana daripada DM [Direct Message] yang saya dapat, daripada komen-komen dalam IG [Instagram], Facebook dan sebagainya kebanyakannya mereka ini dah follow perkembangan saya zaman muda-muda lagi, daripada zaman saya mula-mula masuk industri dan mereka ingat babak-babak yang saya lakonkan dalam berapa kerja saya. Ada itu siap ingat dialog lagi, saya sangat terharu, saya memang masuk dalam bidang industri kreatif ini saya tiada batch [kumpulan], macam orang lain ada batch [kumpulan], ada kawan-kawan. Saya memang masuk saya solo, saya sorang dan saya memang takde [tiada] kawan kerana bila saya masuk industri ini, waktu itu dah nak recessions

[kemelesetan ekonomi] dan nak inflasi. Tempoh dah nak inflasi waktu itu, tahun 1997 jadi saya masuk sorang, saya tak ada batch [kumpulan] dan bila saya masuk je saya berlakon cerita waktu itu 'Ribut', tapi bila sampai NTV7, Datuk Seri Nawawi Affendi tukarnya kepada tajuk 'Mastura' iaitu watak yang saya lakonkan. 'Mastura' adalah adaptasi daripada 'Wuthering Heights' dan watak 'Mastura' adalah watak Catherine and Shaun kalau you [awak] biasa dengan karya 'Wuthering Heights' dimana production-production [pengeluaran-pengeluaran] di UK [United Kingdom] especially [sebenarnya] banyak menerbitkan 'Wuthering Heights' dalam macam-macam versi di Amerika Syarikat. So [jadi], ia adalah watak yang sangat penting dan dia diadaptasikan waktu itu production house [rumah pengeluaran] adalah At-Tahir TV. Jadi bila ada antara mereka yang cakap tentang 'Mastura' saya rasa macam "Eh, lamanya dia follow saya" maknanya dia tahu tentang 'Mastura' kerana lepas 'Mastura' then [kemudian], kita alami inflasi. Bila inflasi, industri memang turun merudum tak [tidak] tahu saya nak cakap apa, sangat jatuh dan waktu itu saya kembali ke dunia teater. Selepas berlakunya inflasi baru ada batch [kumpulan] baru iaitu batch [kumpulan] macam Fasha Sandha, Fazura punya batch [kumpulan]. So [Jadi], dari tempoh 1997-1978 sampai tempoh adanya batch [kumpulan] Fasha itu lama, saya sorang-sorang [seorang]. Jadi bila kita kembali dalam industri pun dia masih lagi saya sorang-sorang [seorang]. Jadi, ada antara yang mengikuti kerjaya saya tu dia mention [menyebut] tentang dia tahu saya tak ada batch [kumpulan], dia tahu saya sorang-sorang [seorang], dia ingat 'Mastura', dia ingat teater yang saya lakonkan dan sebagainya dia ingat, saya sangat terharu. And then [Dan kemudian] jadi pada saya "Oh, ada orang tengok kerja saya". Jadi Syahirah, kalau Syahirah tanya Kak Ellie apa pesanan Kak Ellie pada peminat, untuk I acknowledge [saya mengakui], I [saya] ada peminat pun segan (ketawa). Alhamdullilah, saya mengucapkan jutaan terima kasih kepada mereka yang mengikuti perkembangan kerjaya saya daripada saya muda hingga ke peringkat usia sekarang, hingga saya melalui fasa-fasa dalam kehidupan. Dan ramai yang memberi kata-kata semangat kepada saya, saya sangat berterima kasih kepada mereka, saya tak terkata. Terima kasih. Jadi saya sangat tahu ramai orang mempunyai pelbagai persepsi tentang saya macam-macam. Saya terbuka sebab pada saya orang suka bermain dengan persepsi especially [terutamanya] dalam masyarakat Melayu tak kira sama ada kita modern [moden] atau urban [bandar] (ketawa) persepsi itu sangat kuat untuk mempunyai pemikiran yang terbuka itu kadang-kadang jadi macam susah pulak [pula] sebab persepsi

[persepsi] itu nombor satu. Tapi, pada saya takpelah [tak mengapa lah] saya biarkan, it's okay [dia okay] sebab lambat laun the truth will come up [kebenaran akan muncul], the truth will reveal [kebenaran akan terbongkar]. It's all good you know why [Itu semua baik awak tahu tak kenapa] Wan Azia, Nur Syahirah because life is journey [sebab hidup adalah perjalanan]. Hidup kita adalah journey [perjalanan] dan setiap journey [perjalanan] itu sangat berharga samaada kita dibenci, disayangi, dicintai, dikasih dan saya sangat terharu bila saya travel [melancong] dalam pekerjaan saya. Saya berjumpa dengan mereka-mereka yang menghargai kerjaya kita dan kita dapat dakap dia especially [terutamanya] perempuan. Dia mengeluarkan air mata, kita pun mengeluarkan air mata kerana kita sama-sama terharu dan itu adalah salam perkenalan dalam pekerjaan kita you never know sometimes you manage to change other people life [awak tidak pernah tahu kadangkala awak berjaya mengubah hidup orang lain] dengan izin Allah dan kita adalah jambatan itu. Saya tidak mengatakan saya seorang yang hebat kerana saya berjaya mengubah hidup orang tetapi saya selalu menanggap diri saya jambatan daripada Allah untuk kita menyampaikan sesuatu perkara dalam kerjaya kita dan kita touch people life [menyentuh hidup orang] dan itu kita jambatan. Dan kadang-kadang kita dapat berjumpa dengan individu-individu ni daripada travel [pelancongan] kita, dia bercakap yang kita touch [sentuh] dia punya life [kehidupan]. Dan itu saya rasa macam Allahu Akbar, kerja aku Ya Allah Alhamdulillah. Jadi Syahirah, kalau awak tanya saya, saya rasa ada peminat, saya tak rasa ada peminat (ketawa). Saya macam malu pun ada.

NS : Jadi, terima Kasih Puan.

ESO : Ya, yang penting Syahirah, saya sangat hargai mereka yang mengikuti perkembangan saya samaada daripada saya muda sampai sekarang ataupun ramai juga young people [orang muda] yang cek balik bagaimana permulaan saya dalam industri macam awak semua. So [Jadi], saya sangat hargai lah because kerjaya kita is all about the journey [ialah tentang perjalanan] adik. All about Journey [Semua tentang perjalanan], InsyaAllah. Thank You. [Terima Kasih]

TAMAT BAHAGIAN 7

Penutup:

Dengan ini tamatlah sesi temubual mengenai pengalaman dan sumbangan Puan Ellie Suriaty Omar sepanjang beliau berada dalam bidang seni. Kami mengucapkan terima kasih di atas kesudian dan kerjasama yang diberikan oleh beliau dalam menyempurnakan temubual ini. Adalah diharapkan dengan hasil temubual ini dapat menyumbang kepada perkembangan ilmu dalam bidang industri seni pada masa akan datang. Sekian, terima kasih.

RUJUKAN

- Abdul Razak Mohaideen. (2016). Pembangunan modal insan dan motivasi kerja dalam industri perfileman di Malaysia: Satu kajian ke atas industri filem cereka. https://etd.uum.edu.my/6414/1/s93539_01.pdf
- Ahmad Fakhruddin Mohd Tahir, Zulkefli Aini, & Rosmawati Mohamad Rasit. (2022). Pengaruh Emosi Terhadap Perubahan Personaliti Artis di Malaysia. *Jurnal Pengajian Islam*, 15(1), 42-53. <http://jpi.kuis.edu.my/index.php/jpi/article/view/154/113>
- Amri Hassan. (2020). 5 Pelakon Wanita Otai Yang Masih Dirindukan Peminat. *Gempak*. <https://gempak.com/berita-terkini/5-pelakon-wanita-otai-yang-masih-dirindukan-peminat-36405>
- Dewan Bahasa dan Pustaka Malaysia. (2017). filem. Kamus Dewan (Edisi Keempat). <https://prpm.dbp.gov.my/cari1?keyword=filem>
- Dewan Bahasa dan Pustaka Malaysia. (2017). lakonan. Kamus Dewan (Edisi Keempat). <https://prpm.dbp.gov.my/cari1?keyword=lakonan>
- Dewan Bahasa dan Pustaka Malaysia. (2017). pengarah. Kamus Dewan (Edisi Keempat). <https://prpm.dbp.gov.my/cari1?keyword=pengarah>
- Dewan Bahasa dan Pustaka Malaysia. (2017). seniwati. Kamus Dewan (Edisi Keempat). <https://prpm.dbp.gov.my/cari1?keyword=seniwati>
- Dewan Bahasa dan Pustaka Malaysia. (2017). veteran. Kamus Dewan (Edisi Keempat). <https://prpm.dbp.gov.my/cari1?keyword=veteran>
- Hazman Azhar. (2017). Nota Sejarah Lisan dan Pendokumentasian: Bab 1 Kaedah dan Sumber Sejarah. Diambil pada 22 Julai 2022 dari <https://www.slideshare.net/FaFaiS/nota-sejarah-lisan-dan-pendokumentasian-bab-1-kaedah-dan-sumber-sejarah-sjhk3043>
- Kamus Educalingo. *Definisi Seniwati*. Diakses pada 20 Julai daripada <https://educalingo.com/ms/dic-en>
- Lin, S. H. (2020). Sejauhmanakah Sejarah Lisan penting dan diperlukan dalam penyelidikan dan penulisan sejarah? Diambil dari https://www.researchgate.net/publication/342923894_Sejauhmanakah_Sejarah_Lisan_penting_dan_diperlukan_dalam_penyelidikan_dan_penulisan_sejarah

Lu, L. J., & Wan Azizah Wan Mahmud. (2018). Persepsi Penonton Di Malaysia Terhadap Filem Yang Memenangi Academy Awards. *Jurnal Wacana Sarjana*, 2(3), 1-14.
<https://spaj.ukm.my/jws/index.php/jws/article/view/168/129>

Nadia Azam. (2018). Artis otai atau legenda OK, veteran tak mau. *MalaysiaKini*.
<https://www.malaysiakini.com/hiburan/428802>

LAMPIRAN

LOG WAWANCARA

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
SESI 1		
BAHAGIAN 1 : LATAR BELAKANG		
00:42	Latar belakang tokoh	<ul style="list-style-type: none"> • Nama tokoh Ellie Suriaty binti Omar • Lahir di Hospital Universiti Petaling Jaya, 20 Februari 1971 • Berumur 51 tahun • Dibesarkan di Petaling Jaya, • Tinggal di Bukit Antarabangsa, Ulu Klang. • Nama Ayah: Omar bin Abdul Hamid • Nama Ibu: Noriah binti Mat Akhir • Anak keempat daripada lima beradik • Mempunyai 2 orang cahaya mata
BAHAGIAN 2 : SEJARAH PENDIDIKAN		
08:03	Sejarah Pendidikan	<ul style="list-style-type: none"> • Hobi: Meluangkan masa bersama anak-anak • Sekolah Rendah: Sekolah Seri Petaling, Petaling Jaya • Sekolah Menengah: Sekolah Sultan Ibrahim Girl School, Johor Bharu • Cita-cita: teruja dengan layar lebar • Aktif dalam teater, pancaragam sekolah bermain alat muzik trombon • Pencapaian dalam pancaragam sekolah, pementasan teater dan kuiz Sejarah peringkat daerah • Pengalaman manis di asrama sebagai ketua
BAHAGIAN 3 : PENGALAMAN KERJAYA		
0:20:27	Pengalaman Kerjaya	<ul style="list-style-type: none"> • Pramugari Malaysia Airlines System (MAS)

		<ul style="list-style-type: none"> • Menceburi bidang industri kreatif dengan menjadi pengacara dan pelakon dalam beberapa drama • Pengalaman dalam mengendalikan penumpang dalam penerbangan dengan mengikut prosedur keselamatan
0:33:18	Ciri keselamatan dalam penerbangan	<ul style="list-style-type: none"> • Menghadiri kelas keselamatan setiap tahun untuk memperbaharui lesen sebagai pramugari • Mengendalikan penumpang dengan kelengkapan keselamatan • Mengosongkan pesawat jika berlaku apa-apa dalam Sembilan puluh saat
SESI 2		
BAHAGIAN 4 : SEJARAH LAKONAN		
00:12	Sejarah lakonan	<ul style="list-style-type: none"> • Penglibatan dalam teater bergurukan Arwah Dato' Said Alwi
01:28	Pengarahan filem pertama	<ul style="list-style-type: none"> • Filem bertajuk Penanggal pada tahun 2012 iaitu sebuah filem seram dari segi hiburan • Mendapat lima belas (15) pencalonan dalam Festival Filem Malaysia • Masa yang diambil untuk menyiapkan sebuah filem mengambil masa satu tahun atau lebih
03:41	Proses penggambaran atau penerbitan filem	<ul style="list-style-type: none"> • Skrip, pra-pengeluaran, tahap penggambaran, pasca pengeluaran, penyuntingan luar talian dan dalam talian, melibatkan kumpulan CGI (Computer Generated Imaginery), reka bentuk bunyi, hantar kepada syarat wajib tayang untuk mendapatkan tarikh tayangan, hantar kepada LPF (Lembaga Penapis)

		<p>Filem), dan selepas itu kepada DCP (Digital Cinema Package)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pemasaran filem oleh semua kumpulan • Dipratonton oleh kumpulan sasar untuk maklum balas
18:41	Kos penerbitan filem	<ul style="list-style-type: none"> • Pengiraan perbelanjaan pembuatan filem dan dua kali ganda untuk perbelanjaan pemasaran • ROI (Return on Investment) haruslah tiga kali ganda daripada harga filem
20:30	Cabaran menjadi seorang pelakon dan pengarah	<ul style="list-style-type: none"> • Pengalaman dan perjalanan hidup yang sangat berguna dan bernilai
BAHAGIAN 5 : SUMBANGAN		
22:20	Sumbangan	<ul style="list-style-type: none"> • Tidak terlibat mana-mana NGO • Menggunakan nama sendiri dalam misi kebajikan dan kemanusiaan • Menyalurkan bantuan kepada warga industri kreatif pada waktu PKP
BAHAGIAN 6 : ANUGERAH		
24:54	Anugerah	<ul style="list-style-type: none"> • Filem Cereka Digital Terbaik (Penanggal), Anugerah Dilem Digital Malaysia 2013 • Pelakon Komedi Terbaik (Papa Sayang), Anugerah Skrin 2017 • Pelakon Wanita Terbaik (Spinning Gasing), International Filem Festival New Delhi.
BAHAGIAN 7 : HARAPAN		
34:45	Harapan	<ul style="list-style-type: none"> • Simpan harapan yang masih belum tercapai untuk diri sendiri • Lakonkan watak yang mungkin belum pernah mainkan lagi • Pelakon perlu ada raw talent

		<ul style="list-style-type: none">• Scriptwriter perlu adil terhadap pelakon senior dan veteran• Berterima kasih kepada peminat yang sentiasa mengikuti perkembangan kerjaya• Terharu terhadap peminat yang menghargai kerjaya
--	--	--

DIARI KAJIAN

TARIKH	MASA	PERKARA	TINDAKAN
29 March	8.25 a.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> Pensyarah memberitahu bahawa pelajar perlu membuat penyelidikan atau temubual, proses tembual, proses transkrip dan bagaimana cara untuk sebarkan maklumat tersebut.
5 April	8.13 a.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> Pensyarah memberitahu bahawa pelajar harus transkrip temubual mengikut format yang tertentu. Tema adalah Seniman Veteran dan Seni Warisan Tokoh tersebut haruslah berumur 45 tahun ke atas samada di sekitar Pantai Timur ataupun seluruh Malaysia. Soalan yang mesti ditanya adalah berkaitan pengalaman, latar belakang, kejayaan dan lain-lain. Sesi temubual boleh dijalankan secara maya menggunakan Webex, Google Meet dan lain-lain, dan juga secara bersemuka. Sesi temubual juga harus dirakam untuk masa hadapan. Pelajar harus cari tokoh-tokoh, tidak boleh sama dengan kumpulan lain dan juga kampus lain atau yang telah ditemubual pada semester lepas.
6 April	10.00 a.m	UiTM Machang	<ul style="list-style-type: none"> Membuat perbincangan untuk memilih tokoh dalam bidang nyanyian. Kami telah menghantar pesanan kepada tokoh-tokoh tersebut melalui Instagram dan Whatsapp.
12 April	8.04 a.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> Pensyarah memberitahu bahawa tokoh yang dipilih oleh pelajar-pelajar harus

			<p>ditulis di dalam Whatsapp supaya tidak sama dan berulang dengan kumpulan lain.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pelajar juga perlu membuat Abstrak untuk memberitahu maklumat awal mengenai tokoh kepada pensyarah. • Pensyarah senaraikan tokoh-tokoh yang tidak boleh ditemubual supaya tidak dipilih oleh pelajar.
13 April	12.00 p.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> • Para pelajar mulai senarai nama tokoh-tokoh mereka.
18 April	2.32 p.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> • Abstrak akan disemak oleh pensyarah. • Pensyarah memberitahu pelajar untuk isi nama di bahagian Tokoh-Surat Penyelidikan Tokoh untuk Langkah seterusnya bagi pelajar yang telah dapat tokoh tersebut.
27 April	3.43 p.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> • Kami telah hantar pesanan melalui Whatsapp kepada seorang tokoh nyanyian dan beliau memberi kebenaran untuk menembual beliau.
29 April	12.00 p.m	Google Classroom	<ul style="list-style-type: none"> • Kami telah membuat Abstrak berkenaan tokoh yang pertama dan hantar di Google Classroom untuk disemak oleh pensyarah.
1 Mei	11.00 a.m	Google Classroom	<ul style="list-style-type: none"> • Pensyarah telah menyemak Abstrak dan baiki sedikit pembetulan.
17 Mei	8.04 a.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> • Pensyarah memberitahu bahawa pelajar-pelajar boleh membuat soalan-soalan untuk temubual dan akan disemak oleh pensyarah jika ada pembetulan
8 Jun	10.00 a.m	Google Classroom	<ul style="list-style-type: none"> • Kami telah membuat soalan-soalan yang akan ditemubual kepada tokoh tersebut. • Kami telah hantar senarai soalan untuk disemak oleh pensyarah. • Pensyarah menyemak kertas soalan temubual kami. • Struktur soalan dibetulkan semula.

12 Julai	12.50 p.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> • Tokoh yang pertama tersebut membatalkan temubual. • Kami telah mencari tokoh yang baharu dan tukar kepada bidang lain selain nyanyian.
13 Julai	10.32 a.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> • Pensyarah memberitahu bahawa pelajar harus tulis tajuk artikel yang sesuai dengan tokoh.
21 Julai	5.21 p.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> • Kami telah menghantar pesanan kepada Puan Ellie Suriaty Omar untuk menemubual beliau dalam bidang lakonan dan telah mendapat kebenaran oleh beliau. • Kami telah membuat soalan yang baharu untuk menemubual beliau.
22 Julai	4.17 p.m	Whatsapp	<ul style="list-style-type: none"> • Senarai soalan yang baharu telah dihantar untuk rujukan beliau. • Kami telah tetapkan tarikh untuk sesi temubual bersama beliau secara alam maya melalui Google Meet.
24 Julai	2.15 p.m	Google Meet	<ul style="list-style-type: none"> • Sesi temubual 1 dijalankan.
25 Julai	9.00 p.m	UiTM Machang	<ul style="list-style-type: none"> • Menyiapkan transkrip sesi temubual 1.
31 Julai	5.00 p.m	Google Meet	<ul style="list-style-type: none"> • Sesi temubual 2 dijalankan.
1 Julai	12.00 p.m	UiTM Machang	<ul style="list-style-type: none"> • Menyiapkan transkrip sesi temubual 2.
3 Ogos	11.00 p.m	Google Classroom	<ul style="list-style-type: none"> • Menghantar transkrip dan lain-lain.
6 Ogos	12.00 p.m	Google Classroom	<ul style="list-style-type: none"> • Menghantar transkrip yang lengkap.

SENARAI SOALAN

Pengenalan:

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan Salam Sejahtera. Berikut adalah merupakan temubual sejarah lisan mengenai latar belakang dan pengalaman hidup seorang pelakon terkenal dalam bidang lakonan. Bersama-sama kami ialah Puan Ellie Suriaty Omar yang merupakan seorang pelakon dan pengarah wanita Malaysia sehingga sekarang. Rakaman ini dijalankan pada tarikh 24 Julai 2022 bersamaan dengan hari Ahad bermula pada pukul 2 petang hingga pukul 4 petang dan akan dijalankan secara atas talian menggunakan platform yang sesuai iaitu Google Meet di tempat masing-masing. Temubual ini dikendalikan oleh Nur Syahirah Yusoff dan Wan Azia Maria Wan Mazlan. Dengan segala hormatnya tembual ini dimulakan.

Topik: Senarai Soalan Temubual Bersama Puan Ellie Suriaty

A. Latar Belakang

1. Apakah nama penuh Puan?
2. Adakah Puan mempunyai nama samaran?
3. Dimanakah Puan dilahirkan?
4. Bilakah tarikh Puan dilahirkan?
5. Dimanakah Puan dibesarkan?
6. Dimanakah Puan tinggal sekarang?
7. Siapakah nama ibu dan ayah Puan?
8. Berapakah bilangan adik-beradik Puan? dan Puan anak yang ke berapa?
9. Berapakah anak Puan?
10. Bolehkah Puan ceritakan serba sedikit tentang latar belakang pendidikan anak-anak Puan?
11. Apakah petua Puan dalam mendidik anak-anak sehingga berjaya dalam hidup mereka?

B. Sejarah Pendidikan

12. Apakah hobi Puan pada masa lapang?
13. Dimanakah Puan mula mendapat pendidikan sekolah rendah?
14. Pada tahun berapakah pada ketika itu?
15. Dimanakah Puan bersekolah menengah?
16. Apakah cita-cita Puan semasa di sekolah?

17. Apakah matapelajaran kegemaran Puan semasa di sekolah?
18. Adakah Puan pernah terlibat dalam mana-mana persatuan atau sukan di peringkat sekolah?
19. Semasa di zaman persekolahan, pernahkah Puan menyertai pertandingan ujibakat dalam lakonan?
20. Adakah menyertai pertandingan ini menganggu pembelajaran Puan ketika sedang belajar?
21. Apakah pencapaian terbaik yang pernah Puan perolehi semasa di peringkat sekolah?
22. Dimanakah Puan melanjutkan pelajaran setelah tamat pengajian di peringkat menengah?
23. Apakah kenangan manis yang tidak dapat Puan lupakan sepanjang pengajian?
24. Apakah jawatan yang pernah disandang oleh Puan sepanjang pengajian sama ada di peringkat rendah, menengah atau universiti?
25. Apakah pencapaian terbaik yang pernah Puan perolehi semasa di peringkat universiti?

C. Pengalaman Kerjaya

26. Apakah kerjaya pertama Puan setelah tamat pengajian?
27. Adakah pekerjaan tersebut adalah minat Puan atau sebaliknya?
28. Bagaimanakah Puan memperoleh pekerjaan tersebut?
29. Apakah dorongan dari orang sekitar yang diberikan kepada Puan untuk memilih pekerjaan tersebut?
30. Bagaimanakah Puan berminat untuk menceburkan diri dalam bidang tersebut sebagai pekerjaan Puan?
31. Bagaimanakah penerimaan keluarga Puan tentang kerjaya tersebut?
32. Apakah kejayaan yang telah Puan capai semasa menceburi bidang tersebut?
33. Setelah Puan berada dalam industri tersebut, apakah cabaran-cabaran yang telah dihadapi oleh Puan?
34. Apakah sumbangan Puan sepanjang Puan berkhidmat pada waktu itu?
35. Apakah anugerah yang telah diperolehi oleh Puan sewaktu menceburi bidang tersebut?
36. Dimanakah Puan menerima semua anugerah tersebut?
37. Apakah pengalaman manis Puan semasa bekerja?
38. Apakah pengalaman pahit Puan semasa bekerja?

D. Sejarah Lakonan

i. Minat

39. Bagaimanakah Puan menyedari yang Puan ada bakat dalam lakonan?
40. Bilakah pertama kali Puan berlakon?
41. Adakah Puan menyertai kelas lakonan untuk mengasah lagi bakat Puan dalam lakonan?
42. Apakah cabaran yang dihadapi semasa belajar lakonan tersebut?
43. Siapakah idola Puan dalam industri lakonan?
44. Mengapakah Puan memilih individu tersebut sebagai idola Puan?
45. Apakah drama atau filem yang paling Puan berpuas hati atau digemari?
46. Apakah kategori filem yang Puan minat dan mengapa?

ii. Filem atau Drama yang dilakonkan

47. Apakah filem atau drama pertama yang Puan lakonkan?
48. Bagaimanakah penerimaan dari peminat tentang lakonan pertama Puan pada waktu itu?
49. Berapakah anggaran filem atau drama yang Puan berlakon secara keseluruhannya?
50. Diantara semua filem atau drama yang Puan lakonkan, apakah filem atau drama yang paling Puan gemari?
51. Boleh Puan ceritakan satu filem atau drama yang Puan lakonkan yang meninggalkan kesan paling besar dalam diri Puan sendiri?
52. Apakah kategori filem atau drama yang Puan berlakon?
53. Siapakah pelakon terkenal yang Puan pernah bekerjasama?

iii. Puan Ellie Suriaty merupakan Pengarah filem

54. Boleh Puan ceritakan apakah drama atau filem pertama yang diarahkan oleh Puan sendiri?
55. Apakah tujuan utama atau konsep filem tersebut diterbitkan?
56. Selalunya, berapa lamakah masa yang diperlukan untuk menyiapkan sesebuah filem?
57. Berdasarkan pengalaman Puan dalam bidang pengarahan, apakah proses untuk menerbitkan filem?
58. Pernahkah Puan sendiri yang mengeluarkan kos untuk menghasilkan filem?
59. Berapakah kos yang diperlukan untuk menghasilkan sesebuah filem?

60. Apakah syarikat penerbitan filem Malaysia yang terlibat untuk menghasilkan sebuah filem?
61. Adakah syarikat tersebut adalah satu-satunya syarikat penerbitan filem yang Puan pilih?
62. Bagaimanakah Puan mempromosikan filem baharu kepada peminat-peminat Puan pada ketika itu?
63. Adakah Puan berhasrat untuk membuat filem baharu lagi dalam masa akan datang?
64. Apakah kategori filem yang Puan ingin terbitkan?
65. Jika diberi pilihan, siapakah artis yang Puan akan pilih untuk dijadikan sebagai pelakon utama dalam filem tersebut?

iv. Bakat atau Pengalaman dalam Lakonan

66. Apakah bakat atau minat Puan selain berlakon?
67. Adakah Puan selesa dengan kehidupan Puan dalam industri lakonan?
68. Apakah kerjaya Puan sekiranya Puan bukan pelakon?
69. Apakah hadiah atau pemberian daripada peminat-peminat Puan yang Puan masih simpan atau tidak lupakan?
70. Bolehkah Puan ceritakan pengalaman Puan semasa mula-mula menjadi seorang pelakon?
71. Berdasarkan pengalaman Puan, apakah satu pengalaman yang tidak dapat Puan lupakan selama menjadi pelakon?
72. Berdasarkan pengalaman Puan ketika membuat penggambaran, pernahkah ada masalah atau sesuatu yang tidak diduga terjadi?
73. Apakah cabaran paling besar yang pernah Puan hadapi semasa mula menjadi pelakon sehingga kini? Bagaimana Puan atasi masalah itu?
74. Adakah anak-anak Puan memahami tugas Puan sebagai seorang pelakon?
75. Bagaimanakah Puan membahagikan masa sebagai seorang ibu dan seorang pelakon?
76. Adakah anak-anak Puan menunjukkan minat dalam bidang seni terutamanya berlakon?
77. Adakah di antara adik-beradik Puan yang turut terlibat dalam bidang seni terutamanya dalam lakonan?
78. Pernahkah Puan membuat penggambaran di luar negara?
79. Adakah penampilan itu penting bagi seorang pelakon?

80. Adakah Puan mempunyai seorang perunding imej untuk memastikan Puan sentiasa kemas?
81. Adakah kecergasan tubuh badan penting bagi seorang pelakon?
82. Adakah Puan mengamalkan senaman atau diet tertentu?
83. Apakah rahsia Puan dalam mengekalkan bakat dalam berlakon?
84. Apakah falsafah dan prinsip yang Puan pegang sebagai seorang pelakon?
85. Adakah Puan berpuas hati dengan pencapaian Puan sebagai seorang pelakon?
86. Pada pendapat Puan, adakah media massa banyak membantu dalam meningkatkan populariti Puan?
87. Bagaimana pula dengan industri lakonan pada zaman sekarang? Adakah ianya jauh berbeza dengan zaman Puan dahulu?
88. Sejak kebelakangan ini ramai pelakon dari luar negara seperti Indonesia dan Korea telah mendapat tempat dihati peminat Malaysia. Pada pandangan Puan, adakah kemasukan pelakon dari luar negara mengugat populariti pelakon di negara kita?
89. Pada pendapat Puan, perlukah seseorang itu mempunyai pendidikan dan kelulusan yang tinggi dalam bidang lakonan?
90. Pada pendapat Puan, adakah pendidikan lakonan perlu diberi perhatian dalam sistem pendidikan negara?
91. Pada pendapat Puan, apakah kategori filem yang paling diminati oleh rakyat Malaysia?

E. Sumbangan

92. Bolehkah Puan kongsikan sedikit mengenai sumbangan yang pernah disumbangkan sepanjang bergelar seorang artis?
93. Apakah sumbangan yang diberikan oleh Puan kepada rakan artis yang lain?
94. Siapakah rakan artis yang menerima sumbangan tersebut?
95. Mengapakah sumbangan tersebut diberikan?
96. Adakah terdapat apa-apa badan NGO yang Puan sertai sebagai sukarelawan untuk memberi sumbangan?

F. Anugerah

97. Berdasarkan artikel yang saya baca, Puan telah meraih anugerah Pelakon Pembantu Wanita Terbaik (FFM16). Apakah drama yang Puan lakonkan pada ketika itu yang membolehkan Puan memenangi kategori tersebut?
98. Dimanakah berlangsungnya anugerah tersebut?
99. Pada pendapat Puan, apakah faktor yang melayakkan Puan dianugerahkan dengan gelaran tersebut?
100. Puan telah memenangi anugerah Filem Cerea Digital Terbaik bagi acara Anugerah Filem Digital Malaysia (MDFA) ke-4 pada tahun 2013 menerusi filem Penanggal. Bagaimanakah perasaan Puan semasa menerima anugerah tersebut?
101. Pada tahun 2014, Puan telah dinobatkan sebagai Pengarah Harapan Festival Filem Malaysia ke-26 (FFM26) bagi filem Penanggal. Apakah perasaan Puan ketika dianugerahkan anugerah tersebut?
102. Siapakah yang terlibat dalam menjayakan filem tersebut?
103. Puan telah mendapat anugerah Pelakon Komedи Terbaik bagi drama yang dilakonkan iaitu Papa Sayang dalam Anugerah Skrin 2017. Apakah cabaran Puan dalam melakonkan watak tersebut sekaligus meraih anugerah?
104. Bolehkah Puan berkongsi lebih terperinci mengenai anugerah yang paling istimewa yang diterima sepanjang berada di dalam industri?
105. Adakah pencapaian yang diperoleh melalui anugerah itu telah memberi impak kepada Puan?
106. Apakah anugerah yang paling Puan ingati sepanjang kerjaya Puan dalam bidang seni?

G. Harapan

107. Apakah harapan Puan yang masih belum tercapai terhadap bidang yang Puan ceburi?
108. Adakah masih terdapat watak-watak lain yang Puan impikan dan masih belum tercapai?
109. Apa pendapat Puan terhadap industri seni pada masa kini?

110. Apakah nasihat Puan terhadap pelakon yang mula berkecimpung dalam bidang lakonan?
111. Apakah harapan Puan terhadap orang di luar sana sekiranya mereka berminat untuk menjadi seorang pelakon?
112. Bagi seorang yang bergelar artis lebih berdekad di dalam industri tanah air ini, apakah perancangan Puan terhadap industri seni khususnya dalam bidang lakonan untuk mencapai kemajuan pada masa akan datang?
113. Apakah harapan yang Puan inginkan daripada masyarakat agar terus memberi sokongan kepada artis-artis veteran?
114. Apakah harapan Puan agar industri tidak kira dari segi lakonan, pengarahan dan penerbitan negara kita dapat berkembang dan dikenali oleh semua lapisan masyarakat?
115. Apakah pesanan Puan kepada semua peminat Puan di luar sana yang sentiasa menyokong kerjaya Puan?

Penutup:

Dengan ini tamatlah sesi temubual mengenai pengalaman dan sumbangan Puan Ellie Suriaty Omar sepanjang beliau berada dalam bidang lakonan. Kami mengucapkan terima kasih di atas kesudian dan kerjasama yang diberikan oleh beliau dalam menyempurnakan temubual ini. Adalah diharapkan dengan hasil temubual ini dapat menyumbang kepada perkembangan ilmu dalam bidang lakonan pada masa akan datang. Sekian, terima kasih.

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
PERJANJIAN MENGENAI PROJEK SEJARAH LISAN

Saya **Ellie Suriaty binti Omar** K/P: **710220105688** pada **24 Julai 2022** dengan ini bersetuju dengan syarat-syarat temubual yang telah diadakandi antara saya dengan Universiti Teknologi MARA. Syarat-syarat tersebut adalah seperti berikut:

1. Rakaman hasil temubual ini adalah bertujuan untuk kegunaan pengajaran, penyelidikan dan penerbitan tanpa melibatkan bayaran/ tuntutan dari mana-mana pihak. Walaubagaimanapun bagi tujuan selain daripada yang tersebut, persetujuan daripada tokoh perlu diperolehi.
2. Rakaman hasil temubual yang tersebut di atas adalah diserahkan dan menjadi hak milik sepenuhnya Universiti Teknologi MARA untuk penyimpanan kekal dan boleh mengambil apa-apa tindakan yang difikirkan perlu bagi memelihara rakaman dan transkrip ini.
3. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA boleh membuat transkrip rakaman dan transkrip-transkrip ini perlu/tidak perlu disemak oleh tokoh (interviewee).
4. Rakaman dan transkrip ini akan dibuka kepada semua penyelidik sama ada dari Malaysia atau luar negara yang bertujuan membuat penyelidikan yang sah dengan syarat: -
 - a. Apabila petikan diambil dari rakaman/transkrip ini untuk digunakan di dalam penerbitan, tesis dll., sumbernya (tokoh) hendaklah diakui oleh penyelidik- penyelidik.

(Nama tokoh **Ellie Suriaty Omar**
Tarikh: **24 Julai 2022**

(Nama pensyarah: **Nurulannisa Binti Abdullah**)
b.p.Dekan
Fakulti Pengurusan
Maklumat Universiti
Teknologi MARA

GAMBAR

Figure 1: Sesi temubual pertama bersama Puan Ellie Suriaty

Figure 2: Sesi temubual kedua bersama Puan Ellie Suriaty

INDEKS

A

- Agama** 3
- Aktor** 21, 22, 24
- Anugerah** 11, 20, 21, 22

D

- Drama** 7, 9, 12, 13, 20, 21, 24, 25
- Durasi** 13, 14

F

- Filem** 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18,
20, 22, 24, 25, 33, 34, 41, 42, 44

G

- Gulungan** 13, 14, 15

H

- Hero** 25
- Heroin** 25
- Hiburan** 12

I

- Ibu bapa** 8, 9
- Industri** 1, 5, 8, 9, 10, 18, 19, 21, 24, 25,
27, 28, 29, 30

L

Latihan..... 8, 9

M

Sistem Penerbangan Malaysia..... 8, 9, 11

Melancong 7

N

Naskhah..... 12, 13, 23, 24, 25, 26

P

Pelakon..... 2, 9, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 24,
25, 26, 27

Pemasaran..... 14, 16, 17, 34

Penemuduga 8,

Penerbangan 9,

Pengarah 7, 13, 14, 18, 20, 22

Penggambaran 13, 14, 42

Penumpang 8, 10

Pramugari..... 7, 8, 10, 11, 32, 33

Producer..... 13, 15, 20, 22, 26

S

Scriptwriter..... 22, 25

Seni..... 1, 2, 3, 10, 12, 22, 23, 25, 27, 30

Senior 6, 22, 25, 26

Skrip..... 13, 21, 22, 24, 25, 26

T

Tahun..... 8, 9, 11, 16, 18, 33, 39

Teater..... 2, 4, 5, 6, 12, 24, 28

Temuduga..... 7, 8

V

Veteran..... 24, 25, 26

W

Watak..... 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28